

Dades estadístiques de la producció agrària ecològica Illes Balears 2018

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca

CONSELLERIA
DE MEDI AMBIENT,
AGRICULTURA
I PESCA
FONS GARANTIA
AGRÀRIA I PESQUERA
ILLES BALEARS

**FONS EUROPEU AGRÍCOLA DE
DESENVOLUPAMENT RURAL: EUROPA
INVERTEIX EN LES ZONES RURALS**

Contingut

1. Introducció.....	3
2. Operadors inscrits en el CBPAE	8
3. Superfície inscrita en el CBPAE	9
4. Superfície inscrita en el CBPAE per municipis.....	10
5. Superfície inscrita en el CBPAE per tipus de cultiu.....	13
6. Evolució de la producció agrària ecològica	15
7. Evolució dels operadors inscrits en el CBPAE	20
8. Evolució de la superfície d'agricultura ecològica inscrita en el CBPAE.....	23
9. Evolució de la superfície inscrita en el CBPAE per tipus de cultiu	27
10. Explotacions ramaderes inscrites al CBPAE	36
11. Caps de ramat inscrits en el CBPAE	37
12. Evolució de les explotacions ramaderes inscrites en el CBPAE.....	39
13. Dades de la indústria agroalimentària ecològica	44
14. Dades de les visites realitzades als operadors.....	46

1. Introducció

El següent document recull tota una sèrie de dades estadístiques relatives a la producció agrària ecològica a les Illes Balears.

Operadors i hectàrees

L'any 2018 el nombre d'inscrits en el Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica (CBPAE) ha assolit la xifra de 907 operadors en el conjunt de les Illes Balears i de 35.848,90 ha. inscrites.

Quant a l'evolució del sector, en general podem dir que s'ha produït un increment important tant en el nombre d'operadors com en el nombre de superfície inscrita. En el cas dels operadors, hi ha hagut un increment del 7,9% (67 operadors més que l'any passat). En concret, hi ha 47 productors i 20 elaboradors més.

En el cas de la superfície inscrita, segueix la tendència a l'alça. Així, al 2018, s'han inscrit 3.530 ha. noves al CBPAE. El que suposa un increment del 10,9% més de superfície.

Operadors

Un any més, el nombre d'operadors inscrits al CBPAE ha crescut (Apartat 2 i 7), tant a l'àmbit balear com per a cadascuna de les illes. És més, ha crescut tant pel que fa a operadors productors com a operadors elaboradors.

En concret a les Balears, al 2018, hi ha hagut 67 operadors més, s'ha passat de 840 operadors a 907. És a dir, s'ha incrementat, un 7,9%.

Per tipus d'operador, a les Illes Balears trobam 606 productors i 301 elaboradors. Respecte a l'any passat, els productors s'han incrementat en 47 productors nous, és a dir, que s'ha incrementat un 8,4%. Per la seva part, els operadors elaboradors han passat de 281 a 301, és a dir, un increment de 20 operadors o el que és el mateix un increment del 7,1%.

A l'illa de Mallorca, l'increment en el nombre d'operadors totals respecte de l'any 2017 ha estat del 5,6%. Separant productors i elaboradors, l'increment en el nombre de productors ha estat del 7,9% respecte de l'any anterior, i l'increment en el nombre d'elaboradors inscrits a Mallorca ha estat de l'1,4%.

A l'illa d'Eivissa, la tendència segueix a l'alça amb un increment de l'11,4% en el nombre d'operadors inscrits. Essent un 8%, l'increment en el nombre de productors inscrits i un 19%, l'increment en el nombre d'elaboradors.

A l'illa de Menorca, a l'any 2018, el nombre d'operadors totals inscrits s'ha incrementat un 11,3%. En concret, el nombre de productors ha crescut un 3% mentre que els elaboradors inscrits s'han incrementat en un 26%.

A Formentera, al 2018 el nombre d'operadors ha passat de 5 a 13, el que suposa un increment del 160%.

Superfície inscrita

Un any més, creix la superfície inscrita al CBPAE (Apartat 3, 6 i 8). En concret, l'any 2018 s'ha arribat a les 35.848,90 ha. El que suposa un increment del 10.9% més de superfície. D'aquestes 29.481,30 ha. ja tenen l'aval AE; 3.423,3 ha. estan en període de conversió i 2.994,3 ha. són de primer any.

Per illes, sens dubte, destaca Formentera que ha incrementat un 1197% la superfície inscrita. En concret, ha passat de 19,5 ha. a 253 ha. Per la seva banda, Mallorca ha passat de 26.710,90 a 29.399,70 ha., el que suposa un increment del 10% de superfície. Menorca ha passat de 4.857,80 a 5.449,60 ha., és a dir, un increment del 12.1%. Finalment, Eivissa, és l'illa que menys superfície nova ha incorporat al 2018, tan sols 16 ha. noves, el que suposa un increment del 2,2%.

Per poder tenir una visió més general i concreta de la importància de la superfície inscrita en ecològic al CBPAE, hem de tenir en compte el total de la Superfície Agrària Útil (SAU) de les Illes Balears. Per això cal saber que la SAU és el conjunt de la superfície de terres llaurades i terres per a pastures permanents. Les terres llaurades comprenen els cultius herbacis, els guarets, els horts familiars i les terres destinades a cultius llenyosos. Quedant exclosos d'aquesta categoria les terres de boscos i recol·lecció silvestre que formen part del que s'anomena Superfície Forestal.

A les Balears, i segons dades de l'any 2017, hi havia una superfície total de SAU de 201.173 ha.*. D'aquestes 31.514,8 ha. són ecològiques. O el que és el mateix, la superfície ecològica de les Balears representa el 16% de la SAU.

Per illes: Mallorca té el 16% de la SAU en ecològic; Menorca un 15%; Eivissa un 11,4%. Mentre que a Formentera les hectàrees d'agricultura ecològica suposen ni més ni menys que el 35% de la SAU.

Hectàrees per municipis

A Mallorca, els 10 municipis amb més superfície inscrita al CBPAE són: Lluçmajor amb 3.253,90 ha. (11%), Pollença amb 2.901,80 ha. (9,8%), Artà amb 2.586,09 ha. (8,7%), Santanyí amb 1.935,10 ha. (6,5%), Calvià amb 1.591,66 ha. (5,4%), Escorca amb 1.527,29 ha. (5,1%); Campanet amb 1.252,30 ha. (4,2%), Muro amb 1.225,57 ha. (4,1%) i Felanitx amb 1.105,10 ha. (3,7%). (Apartat 4).

A Menorca tots els municipis tenen superfície inscrita al CBPAE. Així, trobam Maó amb 1.545,11 ha. (28,3%), Ciutadella amb 1.520,77 ha. (27,9%), es Mercadal amb 624,31 ha. (11,4%), Alaior amb 540,22 ha. (9,9%), Ferreries amb 442,91 ha. (8,1%), es Migjorn Gran amb 390,58 ha. (7,1%), Sant Lluís amb 359,82 ha. (6,6%) i es Castell amb 26,20 ha. (0,5%).

Per la seva part, a Eivissa trobam: Santa Eulària des Riu amb 260,65 ha. (34,9%), Sant Josep de sa Talaia amb 182,76 ha. (24,4%), Sant Joan de Labritja amb 152,19 ha. (20,4%), Sant Antoni de Portmany amb 146,40 ha. (19,6%) i Eivissa amb 4,58 ha. (0,6%).

*Font: Estadístiques de l'agricultura, la ramaderia i la pesca de les Illes Balears. Any 2017. Serveis de Millora Agrària i Pesquera (SEMILLA)

A Formentera, amb un únic municipi, trobam 253 ha. inscrites al CBPAE.

Hectàrees per tipus de cultiu

Com ja s'ha assenyalat més amunt, hi ha hagut un increment en la superfície donada d'alta al CBPAE. Això s'ha traduït en un increment amb quasi tots els tipus de cultius respecte a l'any anterior (Apartat 5 i 9): pastures i farratges (+11,3%); cereals i lleguminoses (+6,4%); boscos i recol·lecció (+8,5%), fruits secs (+2,9%); olivar (+26,5%); vinya (+15%); fruiters (+7,6%); hortalissa (+24,3%); cítrics (+40,3%); guaret i adob verd (+40,6%). Tan sols han sofert una davallada: les aromàtiques i medicinals (-15,8%) i els planters (-12,7%).

Per grau d'importància, en l'àmbit global de les Illes Balears, destaquen: les pastures i farratges (54%), els cereals i les lleguminoses (14%), els fruits secs (11%), els boscos i recol·lecció (11%), el guaret i adob verd (4%), l'olivar (2%) i la vinya (2%).

Per illes. A Mallorca destaquen els cultius de pastures i farratges (52%), cereals i lleguminoses (14%), fruits secs (13%), boscos i recol·lecció (11%), guaret i adob (4%), olivar (3%) i vinya (2%).

Mentre que a Menorca, quasi la totalitat de la superfície inscrita són les pastures i farratge (75%), seguit dels boscos i recol·lecció silvestre (15%) i cereals i lleguminoses (8%); aquestes diferències s'expliquen amb el destí final d'aquestes produccions, que no és altre que l'alimentació del ramat boví, ramat que, com s'exposa més endavant, és el predominant a l'illa de Menorca.

A l'illa d'Eivissa no hi predomina cap cultiu i la presència dels diferents tipus de cultius és més heterogènia, de tota manera el cultiu majoritari és el de les pastures i farratges (31%), guaret i adob verd (17%), boscos i recol·lecció (16%), cereals i lleguminoses (9%), fruits secs (8%), olivar (5%), vinya (5%), hortalissa i tubercles (4,7%), fruiters (2%).

A Formentera destaquen els cultius de cereals i lleguminoses (43%) seguit de les terres dedicades al guaret i adob verd (32%), les pastures i farratges (8%), hortalissa i tubercles (8%), vinya (5,5%) i olivar (2,3%).

Ramaderia: explotacions i caps de bestiar

El sector ramader ecològic (Apartat 10, 11 i 12) també segueix a l'alça encara que a un ritme més tranquil. Hem de tenir en compte que una mateixa explotació ramadera pot tenir diferents tipus de ramat.

Així, a l'àmbit balear al 2018 hi ha hagut 16 noves explotacions ramaderes, el que suposa un total de 299 explotacions ramaderes. D'aquestes incorporacions noves 7 són a Mallorca, 6 a Menorca i 3 a Eivissa.

A Mallorca creixen les dedicades a la ramaderia: ovina, vacum i apicultura. Mentre que baixen les dedicades a la ramaderia avícola i porcí. I es mantenen igual les dedicades al caprí.

A Menorca s'incorporen noves explotacions ramaderes dedicades a l'oví, al vacum i al porcí. Mentre que s'ha donat de baixa una explotació d'aviram.

Per la seva part, a Eivissa s'ha incorporat una nova explotació amb bestiar oví i dues noves explotacions avícoles dedicades a la producció d'ous.

A Formentera, tot i que enguany i per primera vegada s'ha arribat a les 253 ha. de superfície inscrita al CBPAE encara no s'ha inscrit cap explotació ramadera.

Per tipus de bestiar, segueixen destacant les explotacions que tenen ramaderia ovina. En total hi ha 143 explotacions amb ovelles. D'aquestes 118 són a Mallorca, 22 a Menorca i 3 a Eivissa. Per nombre de caps, el 2018 s'ha arribat als 21.200 caps. El que suposa un increment del 3,8% respecte de l'any passat.

Per illes, el grau d'importància d'aquesta cabana és redueix bàsicament a Mallorca (amb 18.646 caps) i Menorca (amb 2.339 caps). La finalitat d'aquesta cabana és en un 97,25% a la producció de carn i un 2,75% a la producció de llet.

En segon lloc, trobam 51 explotacions que tenen ramaderia bovina. D'aquestes, 31 són a Menorca i 20 a Mallorca. Segons l'orientació de l'explotació, 47 es dediquen a la producció de carn i 4 es dediquen a la producció de llet. En total sumen 976 caps de boví, d'aquests un 90,9% són per producció de carn i un 9,1% són per producció de llet.

En tercer lloc, hi ha 47 explotacions que tenen donats d'alta aviram. En concret, 24 explotacions a Mallorca, 15 a Menorca i 8 a Eivissa. En total, el 2018, hi havia donats d'alta 8.441 caps d'aviram. D'aquests un 84,5% es dedica a la producció d'ous, mentre que la resta, un 15,5% es dedica a la producció de carn.

En quart lloc, trobam 30 explotacions que tenen donat d'alta ramat porcí, el mateix nombre que l'any passat. El sector es manté en les mateixes proporcions. En concret, hi ha 21 explotacions a Mallorca, 8 a Menorca i 1 a Eivissa. Entre totes aquestes explotacions sumen 1.063 caps de porcí, el que significa un increment del 17,9% respecte al nombre de caps de l'any passat.

Després, hi ha 17 explotacions que tenen donat d'alta ramat caprí. El mateix nombre que l'any passat. En concret, 15 explotacions a Mallorca, 1 a Menorca i 1 a Eivissa. En total sumen 623 caps. D'aquest, un 51,2% té com a finalitat la producció de carn i un 48,8% tenen com a finalitat la producció de llet.

Finalment, cal recordar que hi ha dues explotacions de caragols inscrites al CBPAE i 93 caseres repartides en 4 explotacions, totes elles a Mallorca.

La indústria agroalimentària

La indústria agroalimentària també segueix a l'alça (Apartat 13). Enguany hi ha 301 operadors classificats com operadors elaboradors, vint més que l'any passat, el que suposa un increment del 7,1%.

Tot i ser molt heterogènia, hi ha certs sectors predominants com: els comerços; les tafones i/o envasadores d'oli; els cellers i embotelladores de vi, la panificació i

pastes alimentàries; les conserves i semiconserves i sucus vegetals. Aquests 5 sectors suposen més del 50% de tota la indústria agroalimentària.

Visites

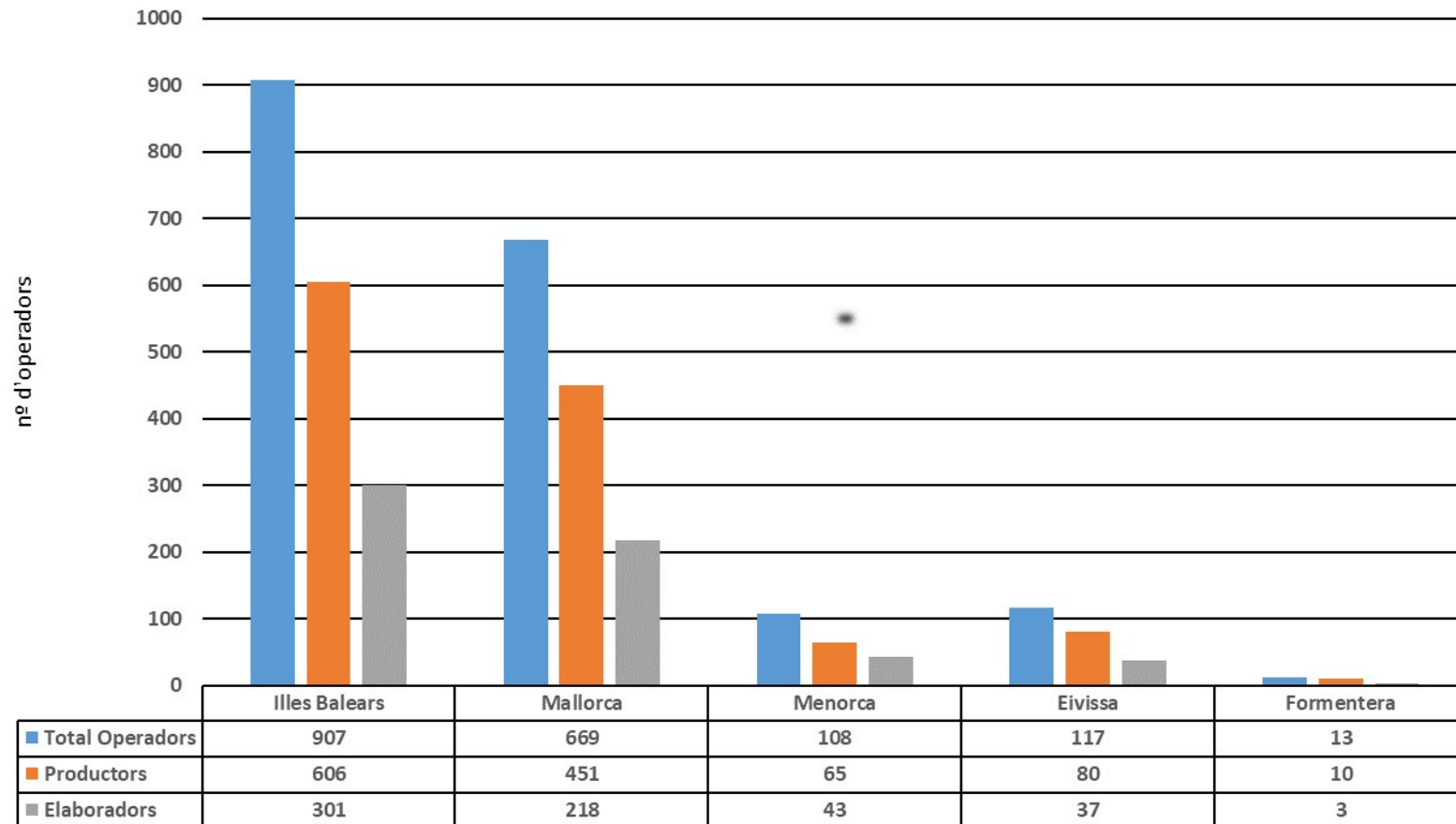
Finalment, per a poder realitzar el control i la certificació d'aquests operadors, el CBPAE ha realitzat 1139 visites de control durant el 2018. D'aquestes, 809 han estat visites de seguiment anual (71%), 156 han estat visites addicionals (13,7%), 109 d'inscripció de nous operadors (9,6%) i 65 d'ampliació de productes o parcel·les d'operadors ja inscrits (5,7%). (Apartat 14).

Durant el 2018 s'han realitzat 56 preses de mostres, en les que s'han analitzat cultius (11), les seves produccions (19) i productes transformats (26). S'han pres mostres a un 6,6% dels operadors inscrits, superant el 5% obligatori marcat per la Normativa Europea. De les 56 mostres analitzades, s'han detectat 8 positius, que han suposat la desqualificació ecològica d'aquests cultius i/o productes.

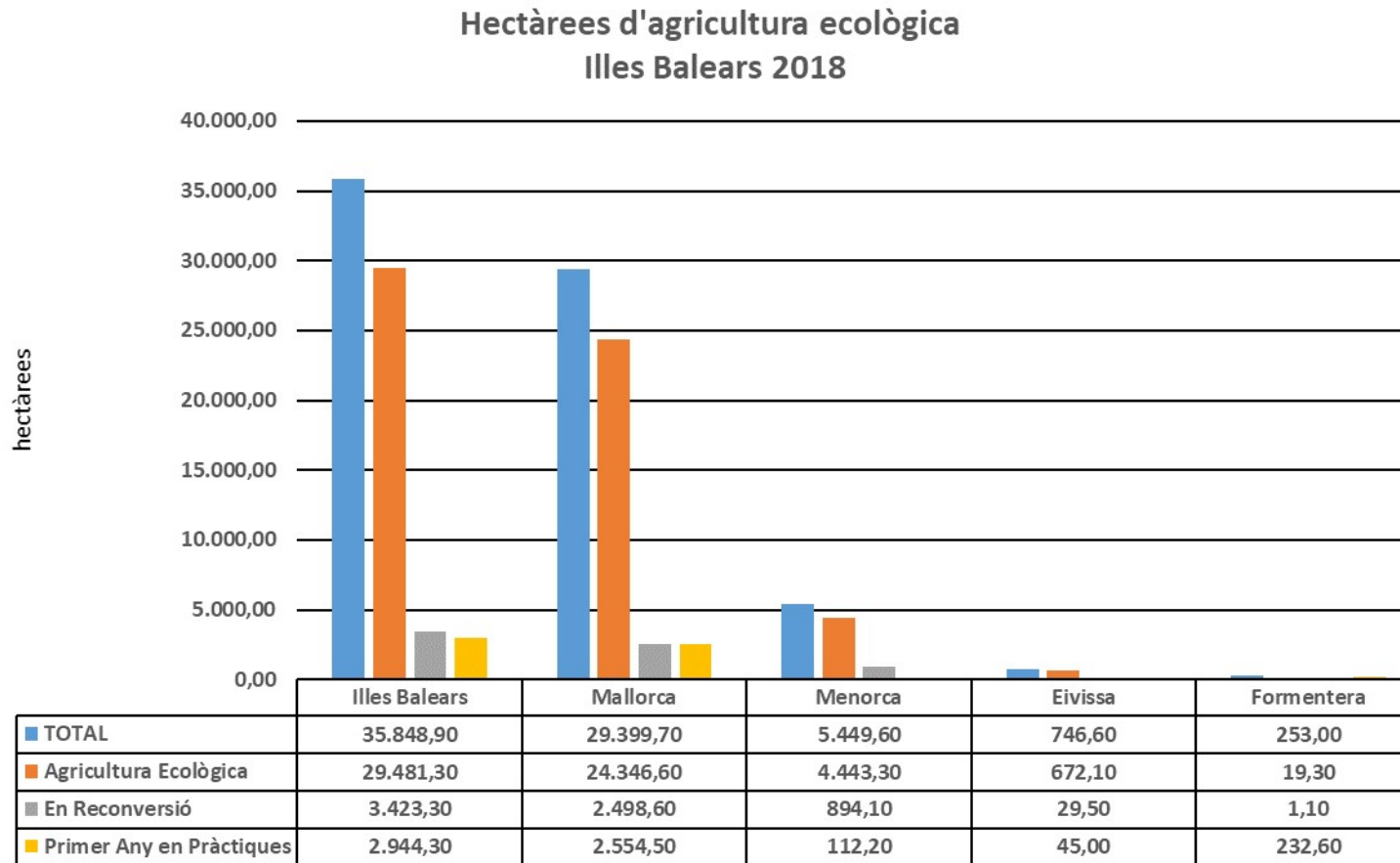
Per illes, el 77% del total de les visites de control s'han fet a Mallorca (876 visites de control). L'11% s'han fet a Eivissa (126 visites). El 10,6% s'han fet a Menorca (121 visites). Mentre que a Formentera s'han fet l'1,4% de les visites (16 visites).

2. Operadors inscrits en el CBPAE

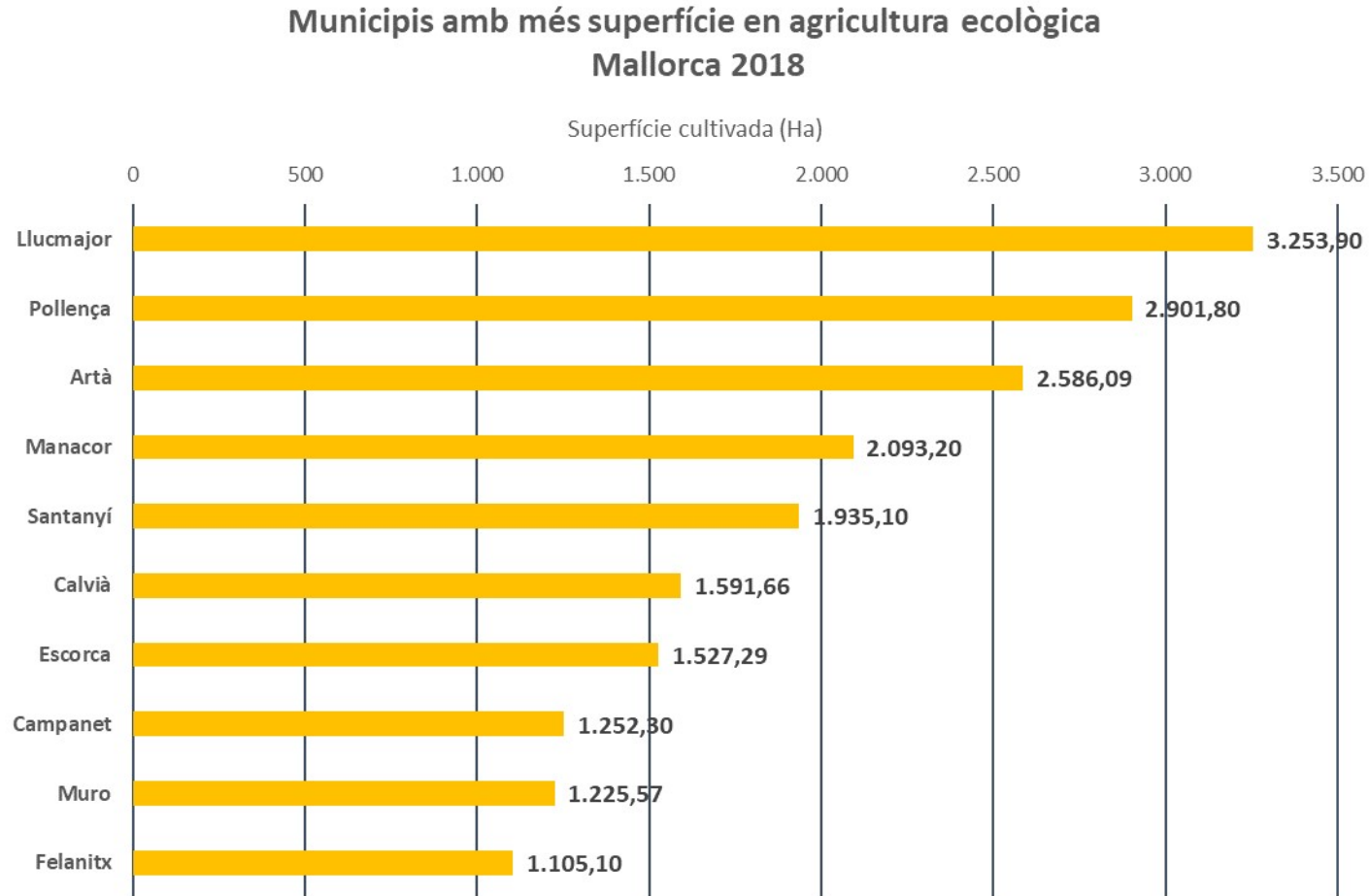
Operadors en agricultura ecològica
Illes Balears 2018

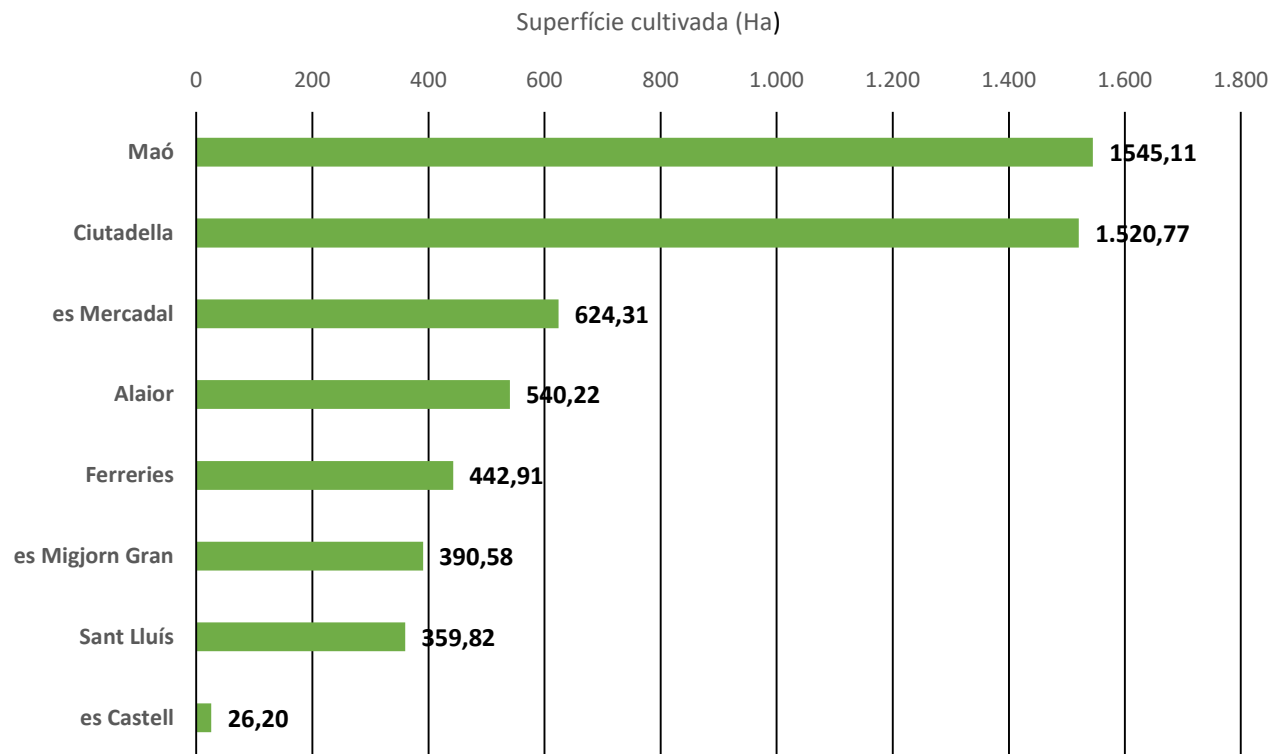
3. Superfície inscrita en el CBPAE

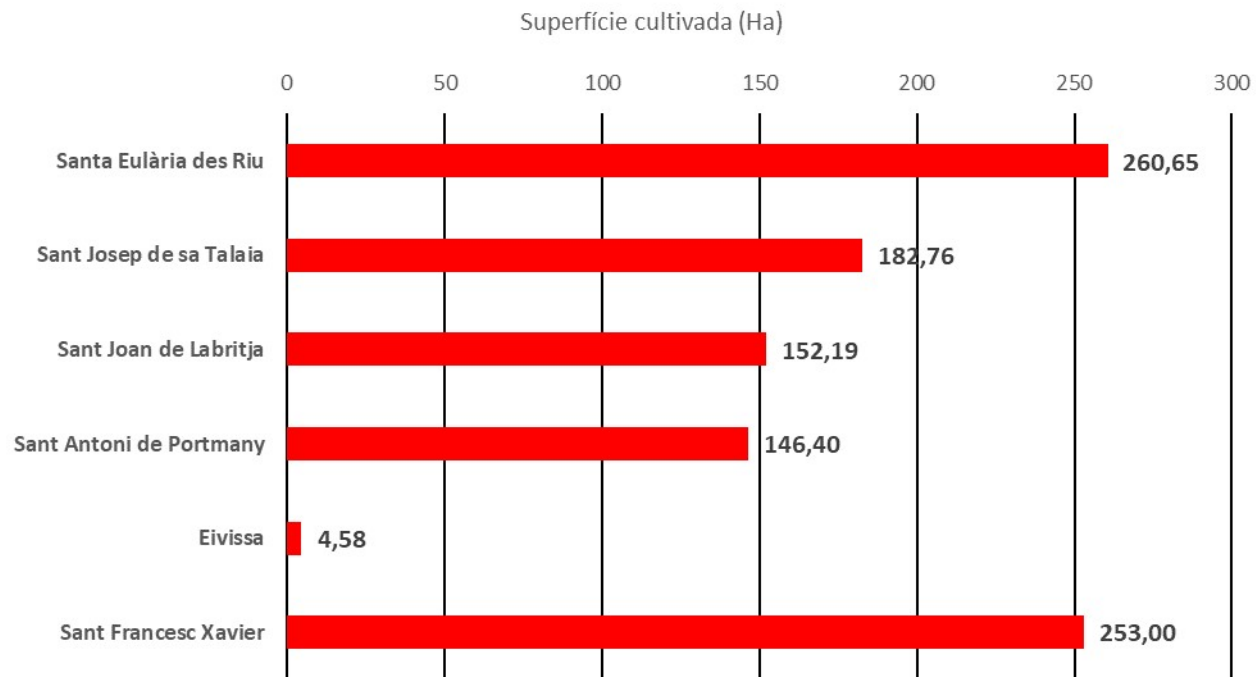
4. Superfície inscrita en el CBPAE per municipis

Municipis amb més superfície en agricultura ecològica Menorca 2018

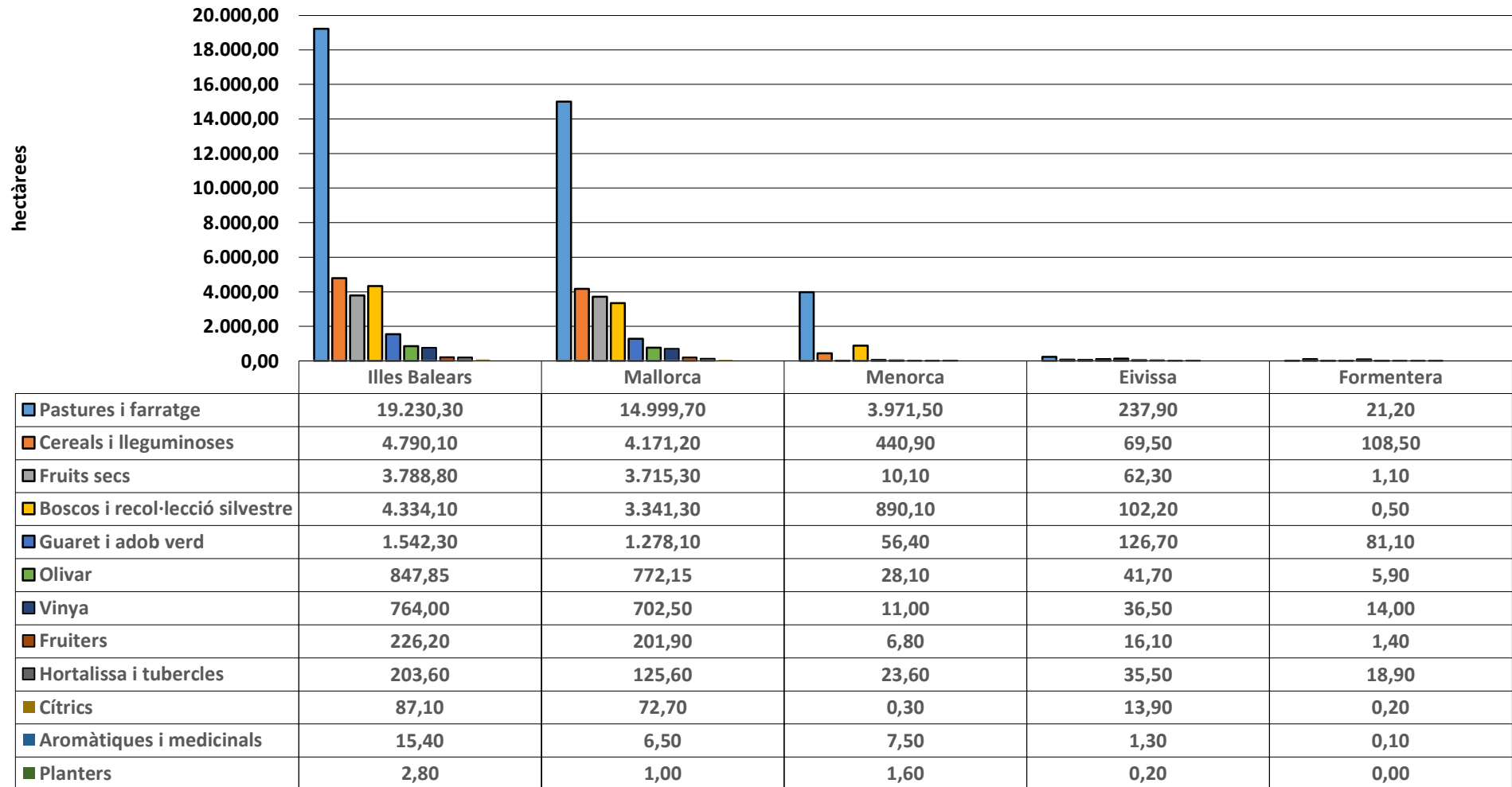

Municipis amb més superfície en agricultura ecològica Eivissa i Formentera 2018

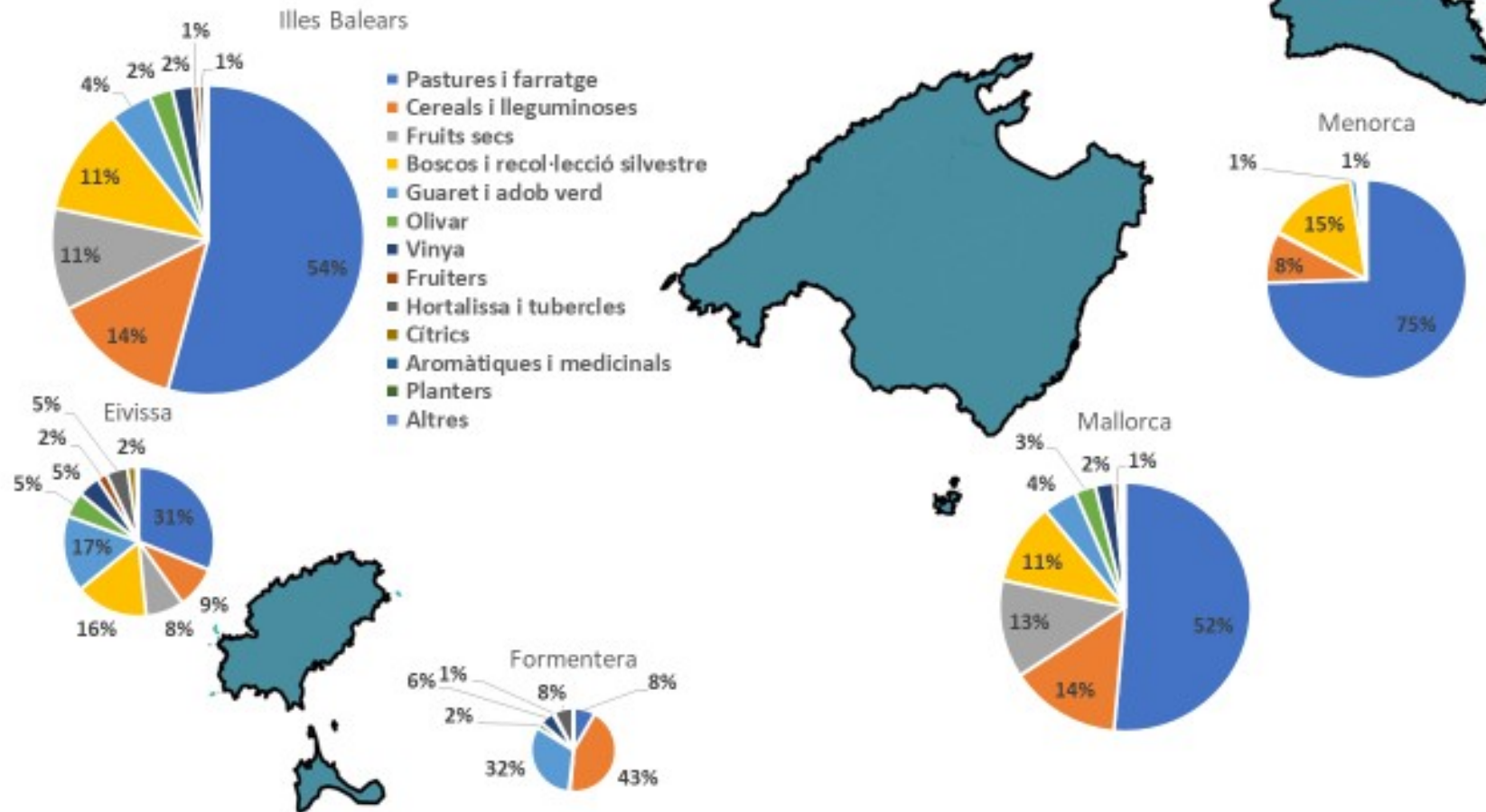

5. Superfície inscrita en el CBPAE per tipus de cultiu

Superfícies declarades en agricultura ecològica per tipus de cultiu Illes Balears 2018

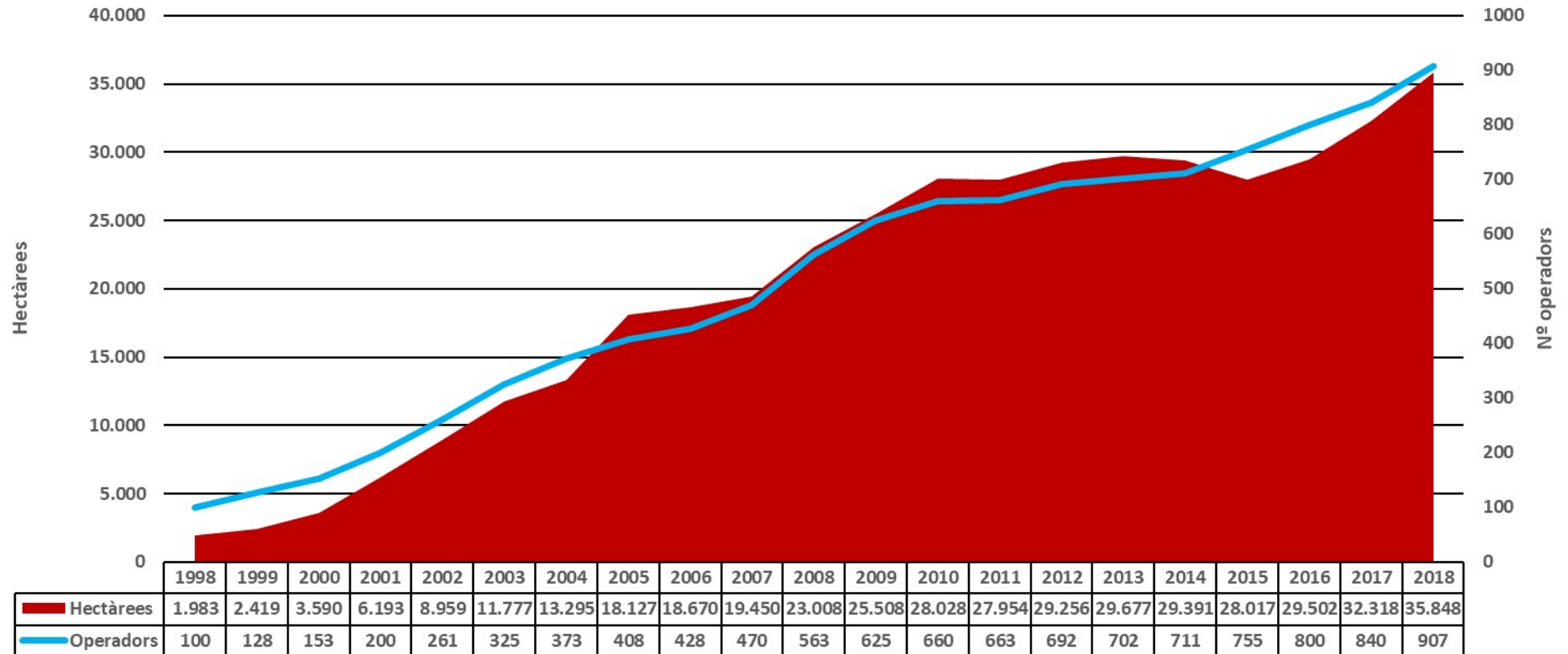

Proporció de la distribució d'agricultura ecològica per tipus de cultius Illes Balears 2018

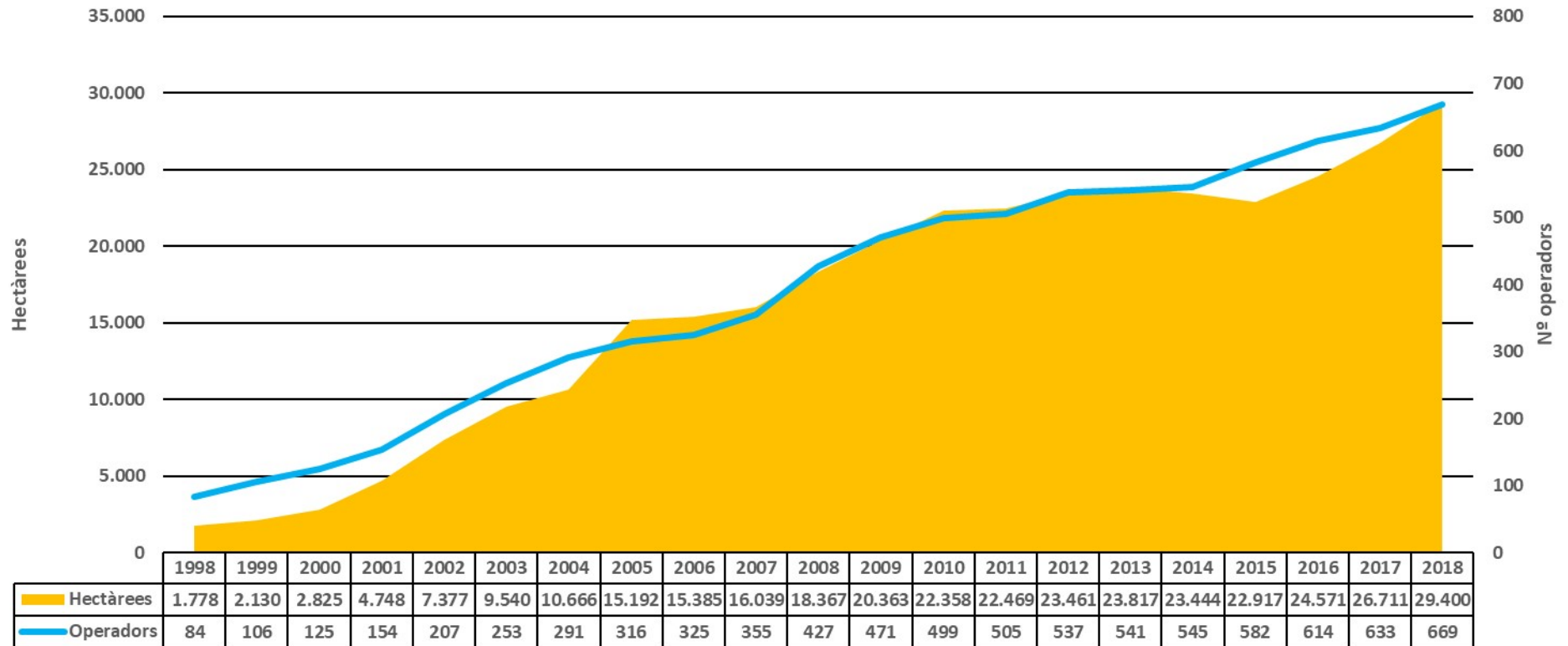
6. Evolució de la producció agrària ecològica*

Evolució de la producció agrària ecològica
Illes Balears 1998-2018

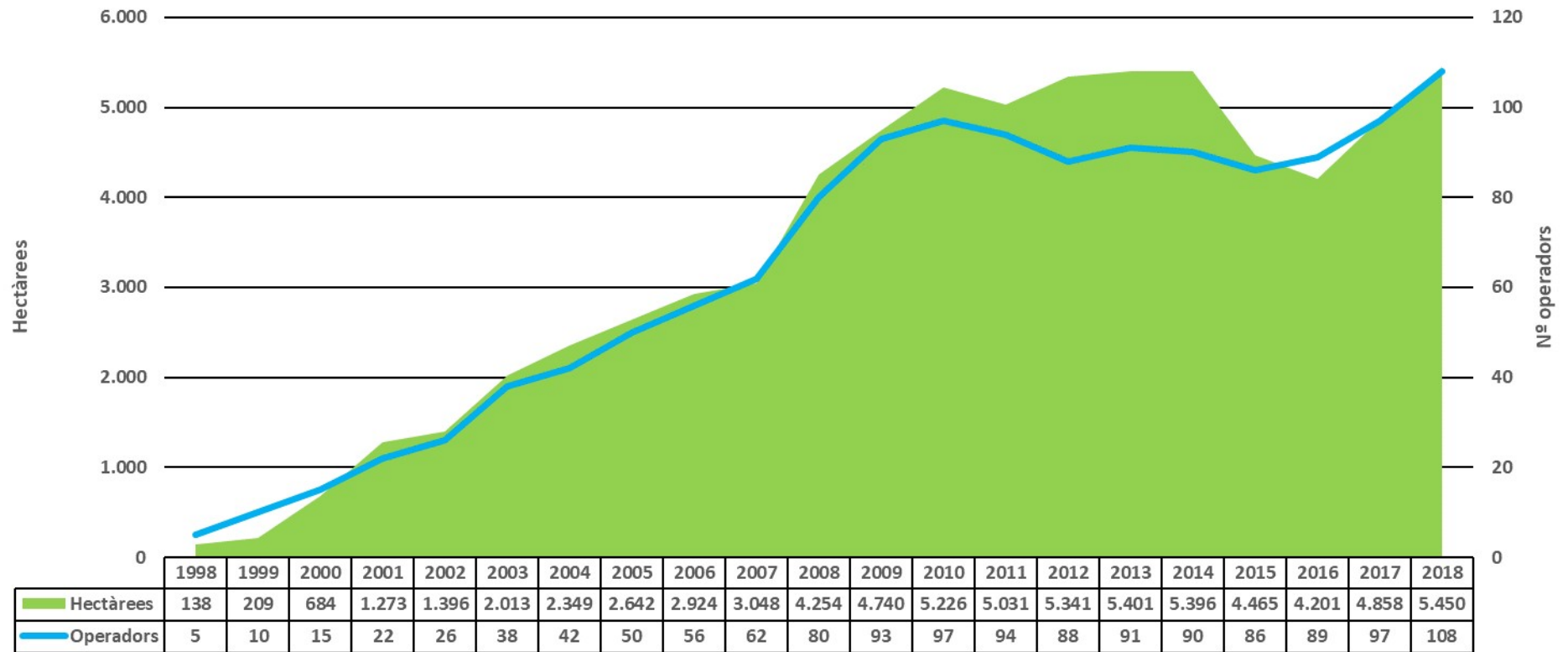

* Les dades de superfície de l'any 2009 no estan disponibles per problemes tècnics, les que apareixen a les gràfiques d'evolució són estimacions.

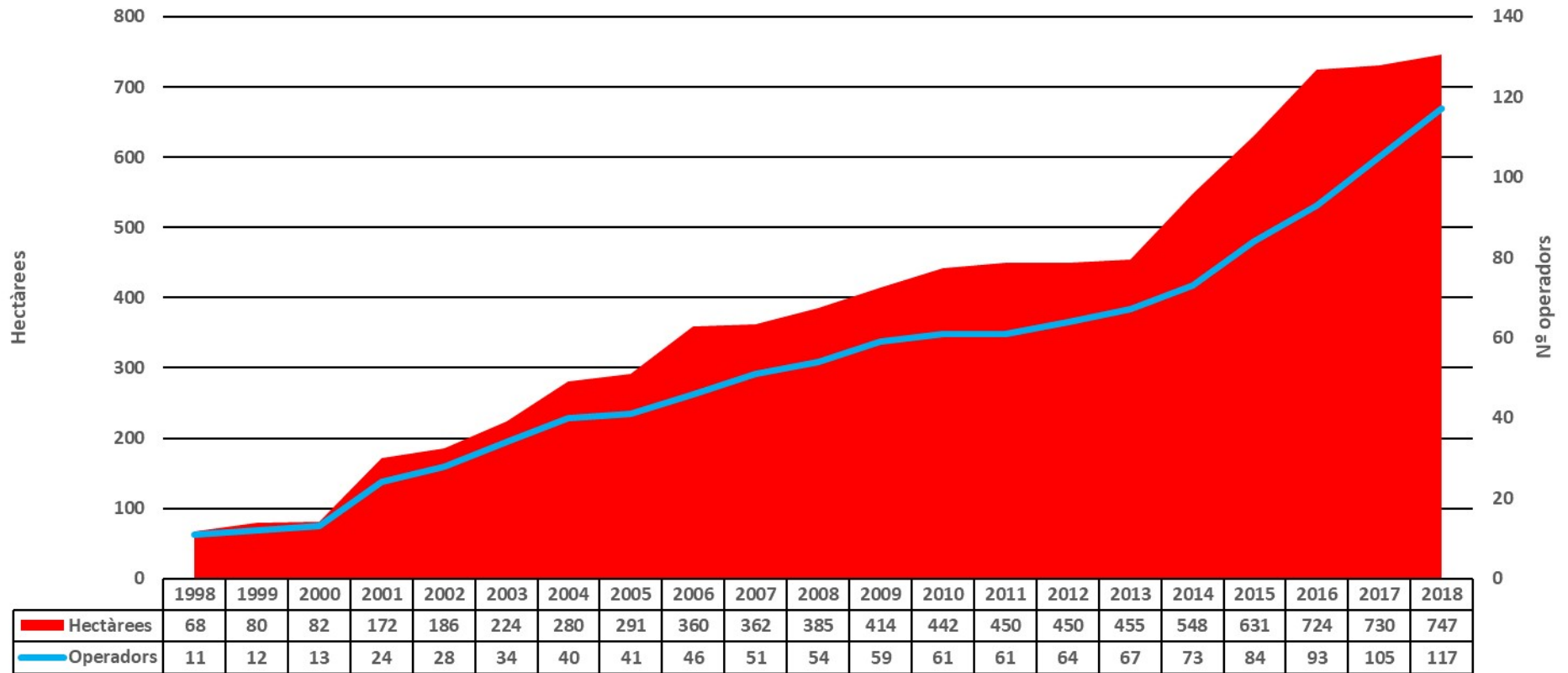
Evolució de la producció agrària ecològica Mallorca 1998-2018

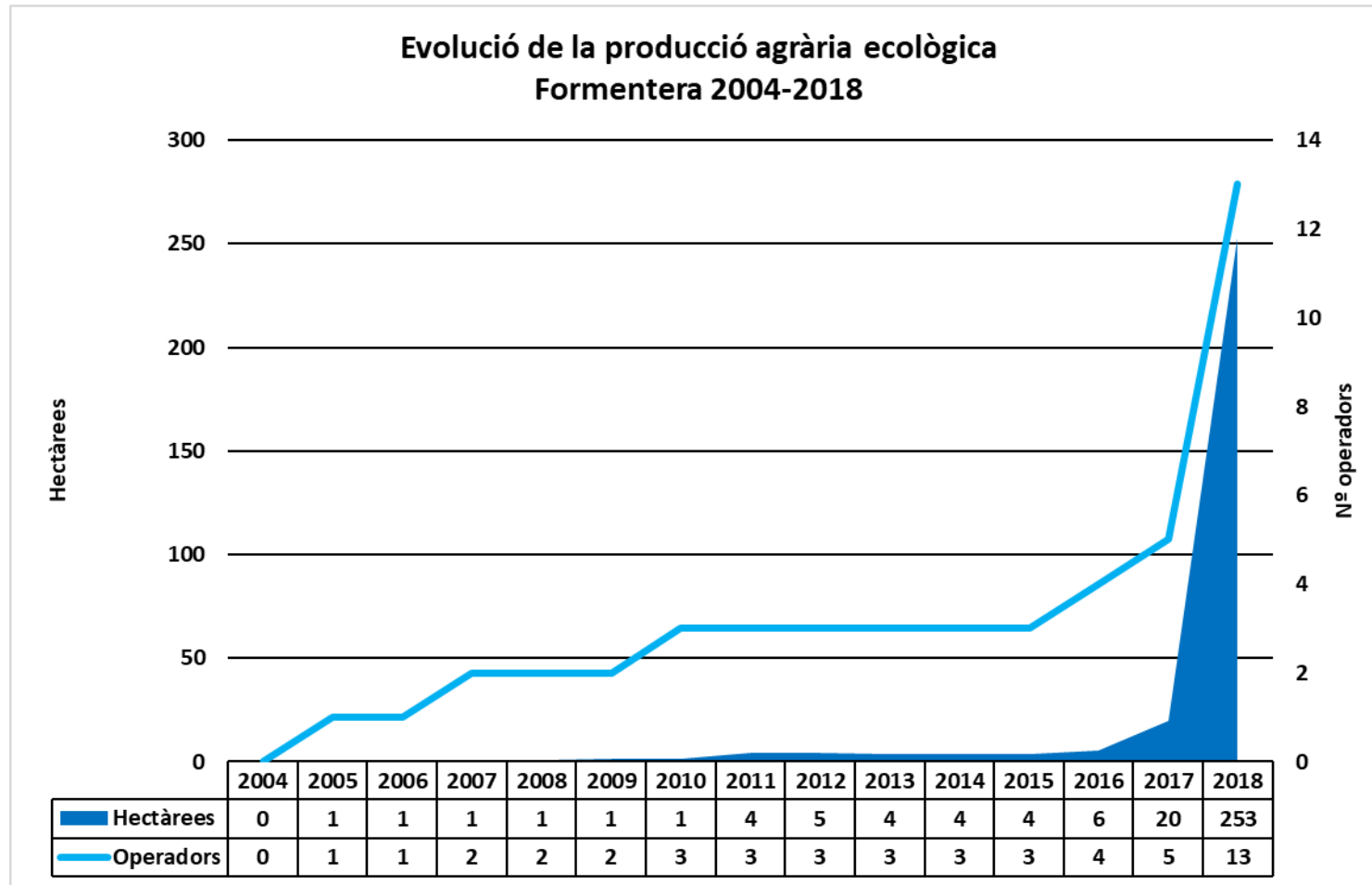

Evolució de la producció agrària ecològica Menorca 1998-2018

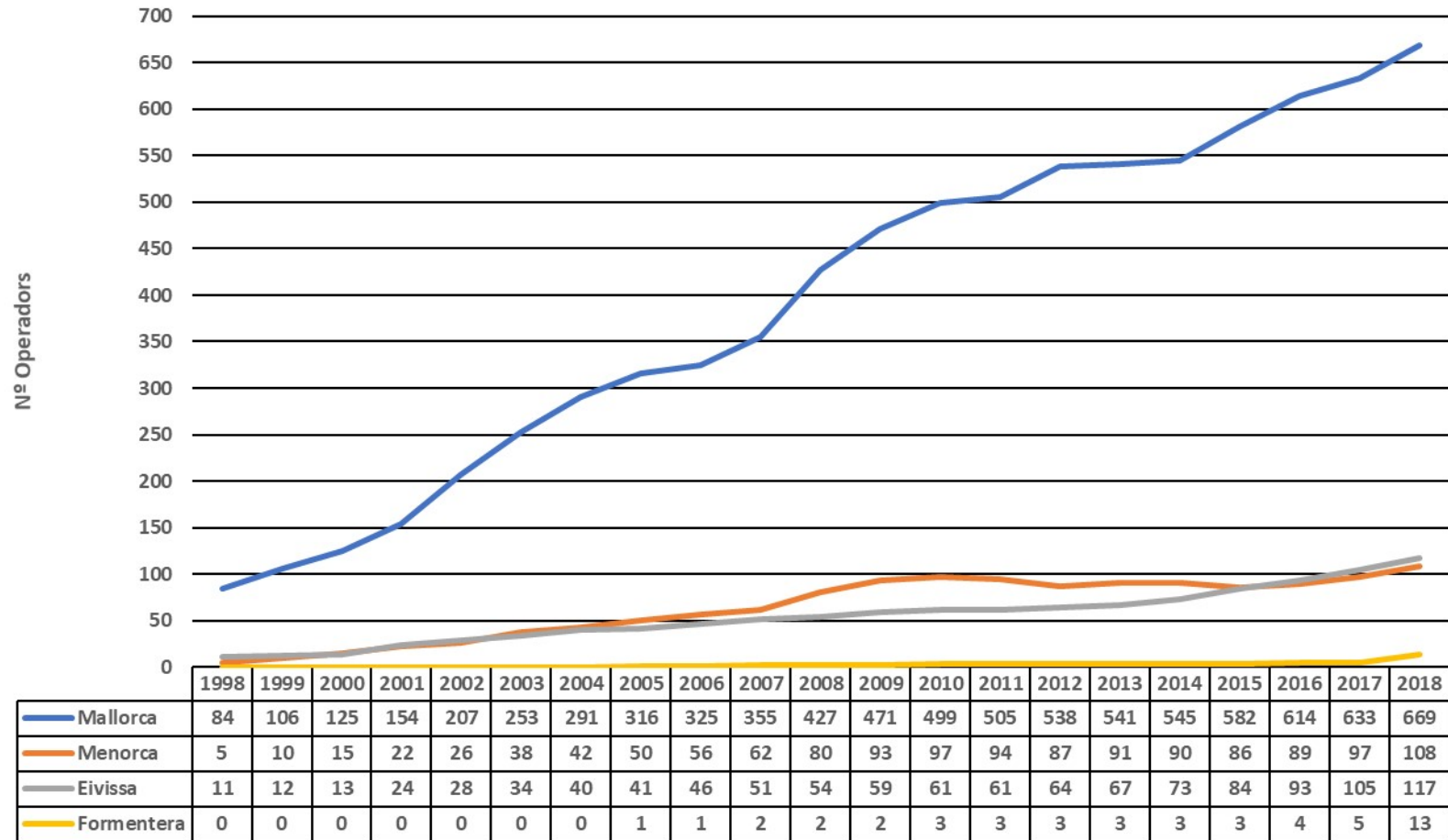
Evolució de la producció agrària ecològica Eivissa 1998-2018

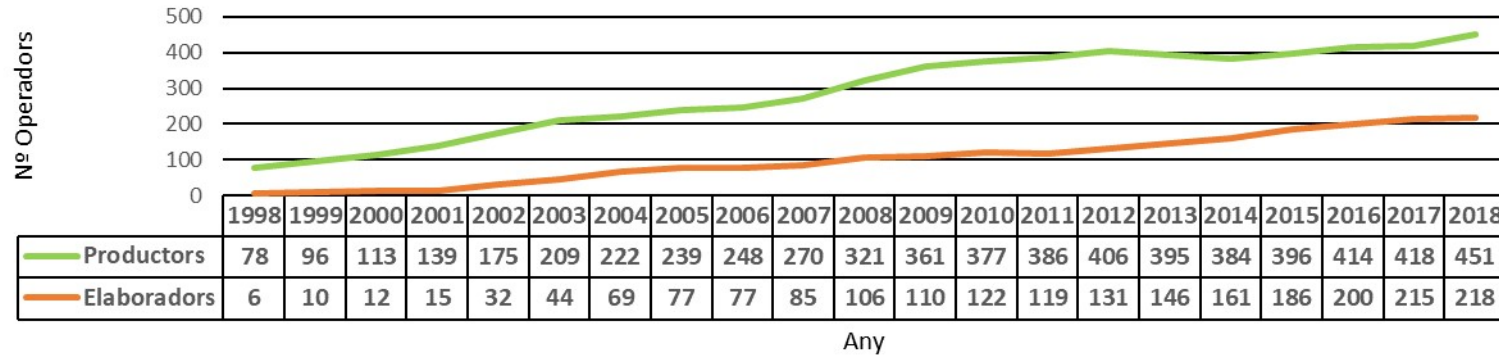

7. Evolució dels operadors inscrits en el CBPAE

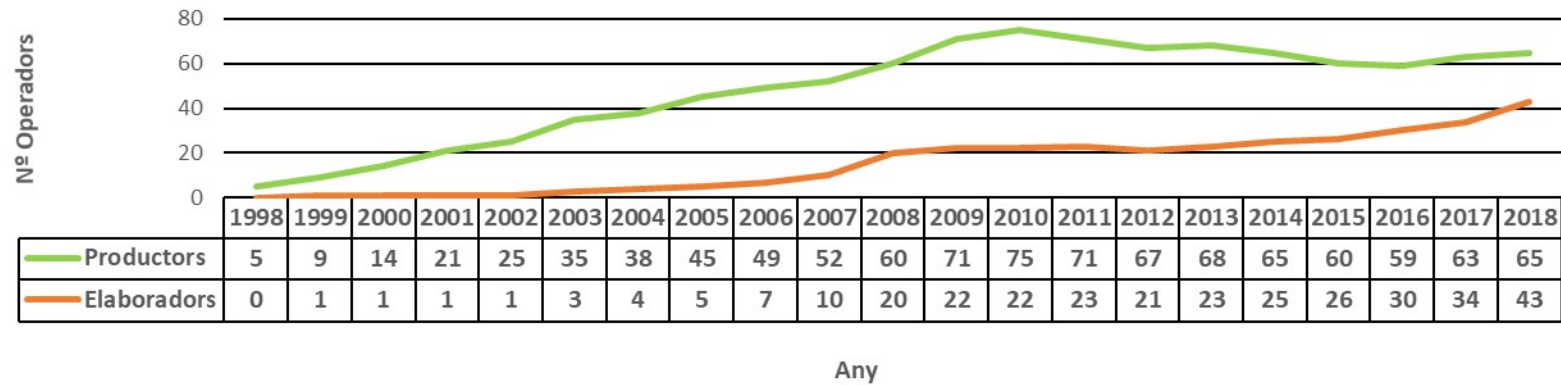
Evolució dels operadors en agricultura ecològica
Illes Balears 1998-2018

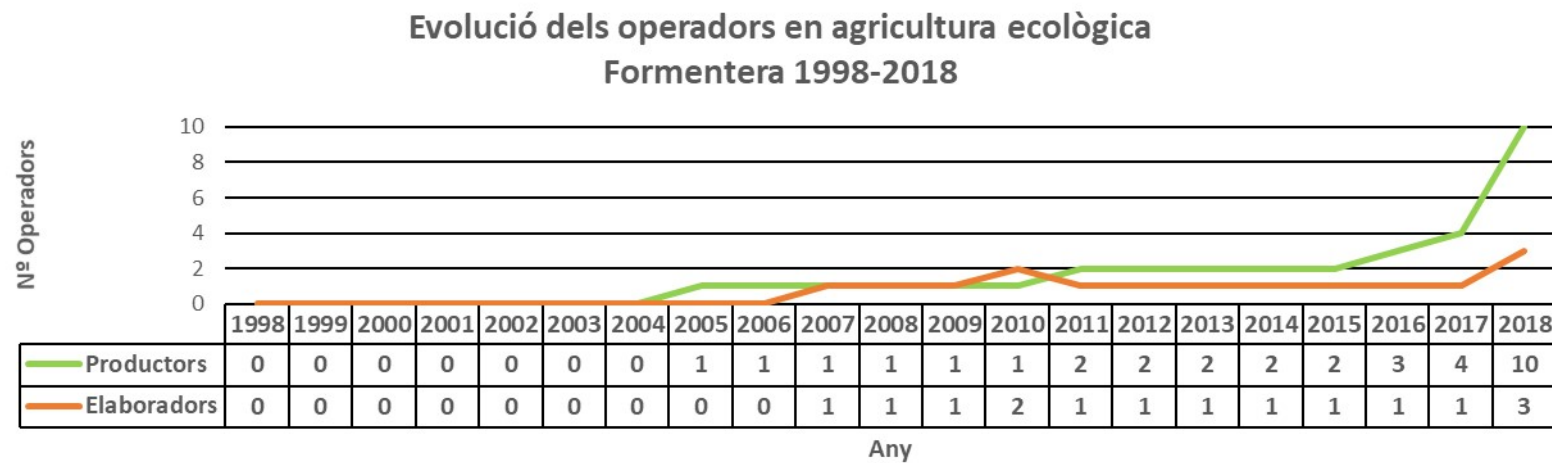
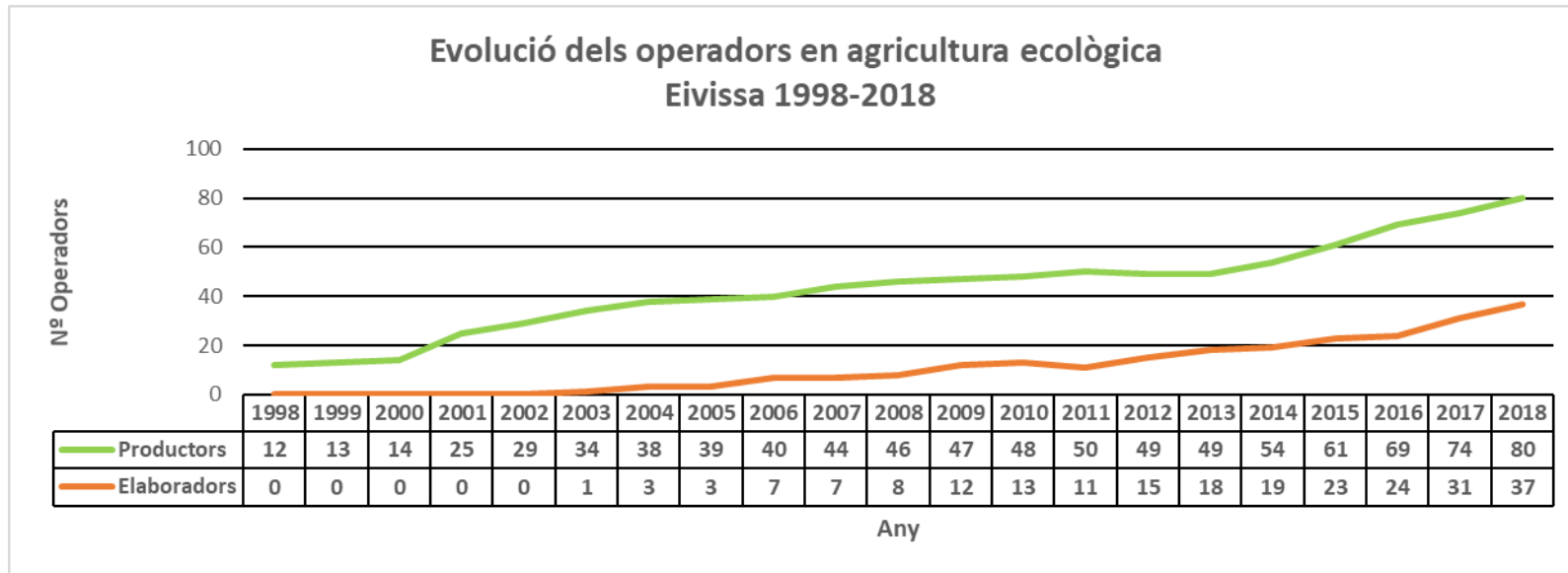

Evolució dels operadors en agricultura ecològica Mallorca 1998-2018

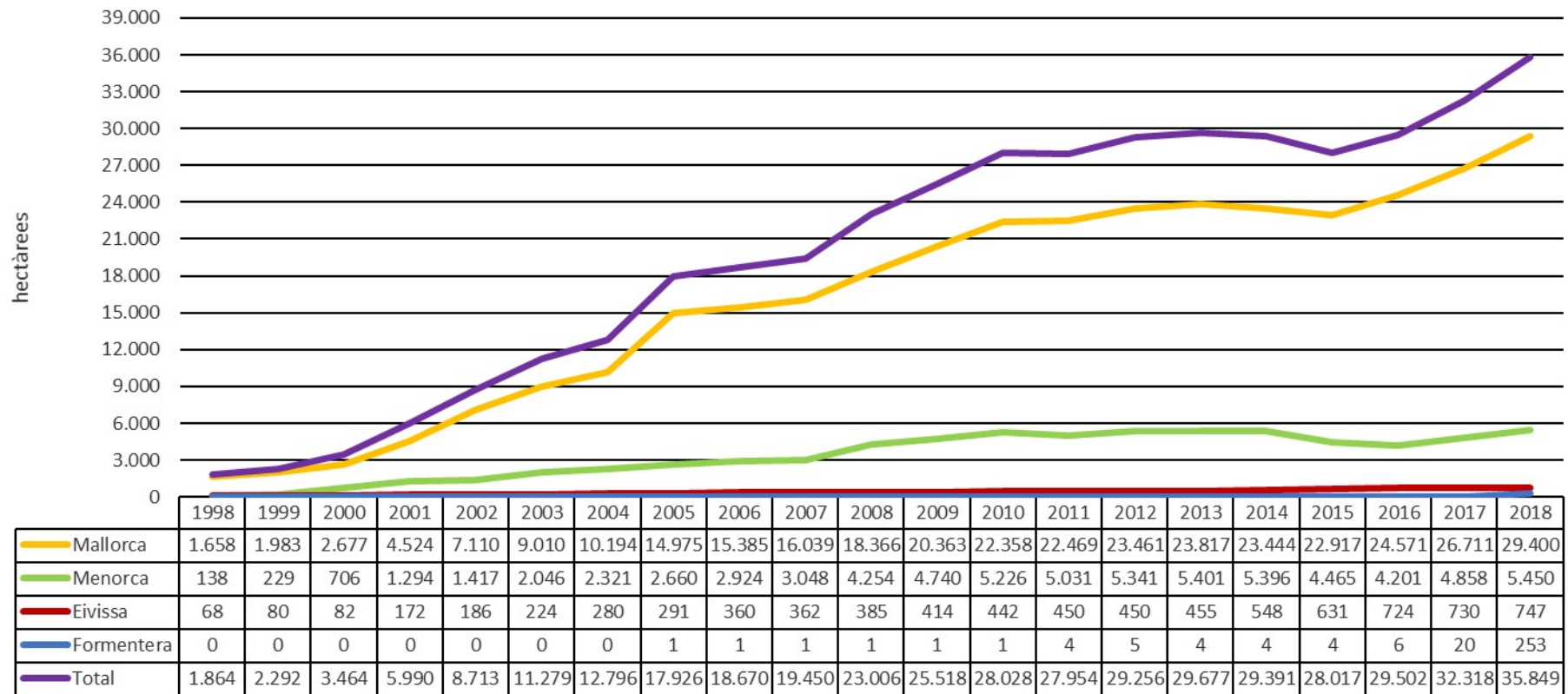
Evolució dels operadors en agricultura ecològica Menorca 1998-2018

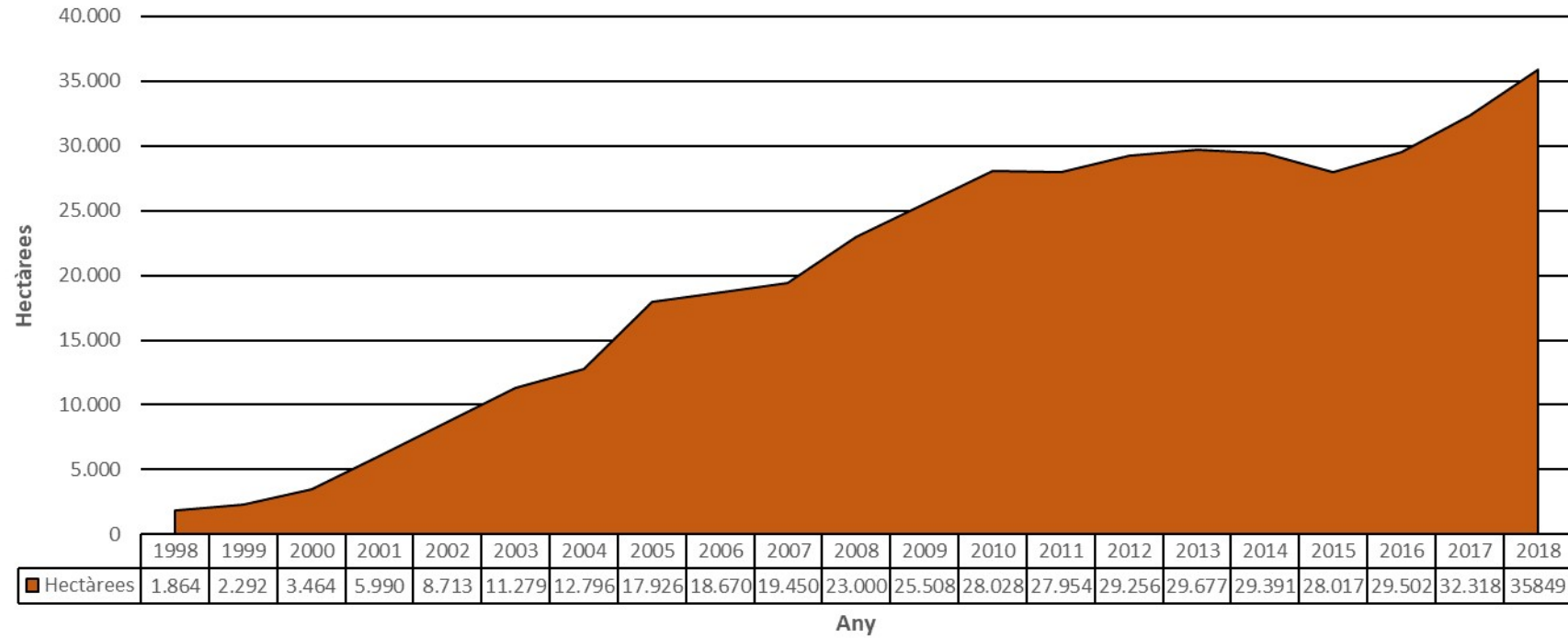

8. Evolució de la superfície d'agricultura ecològica inscrita en el CBPAE

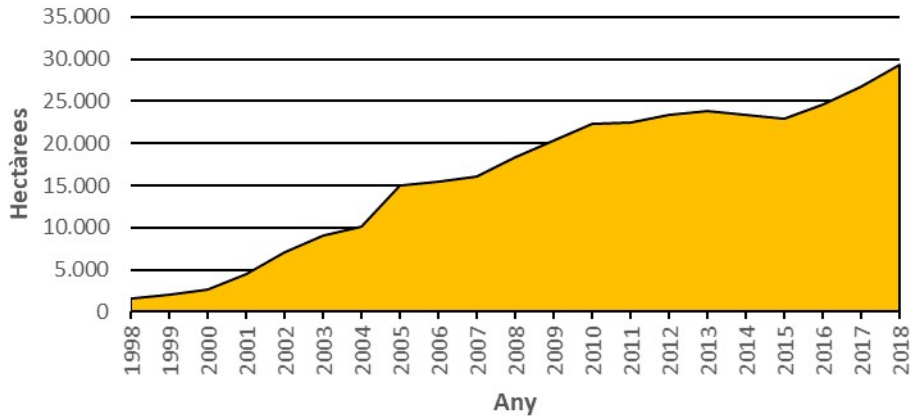
Evolució de la superfície en agricultura ecològica
Illes Balears 1998-2018

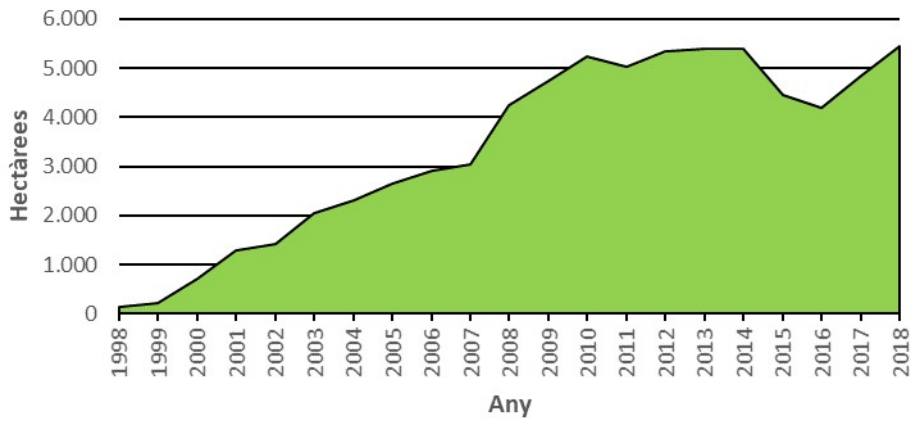
Evolució de la superfície en agricultura ecològica Illes Balears 1998-2018

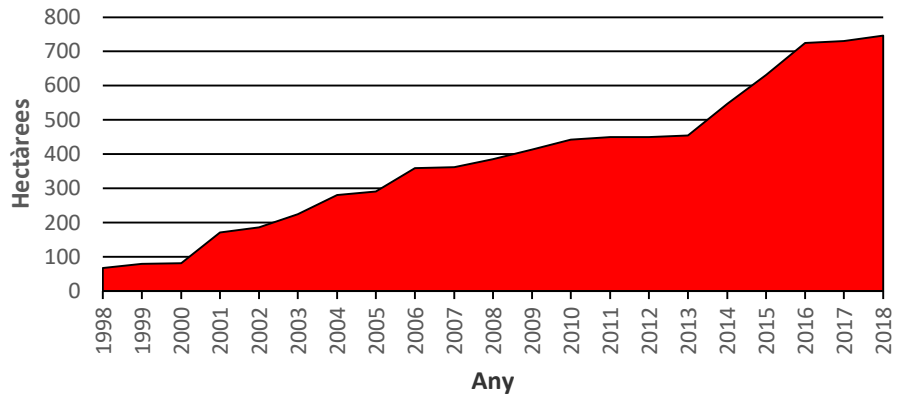
Evolució de la superfície en agricultura ecològica Mallorca 1998-2018

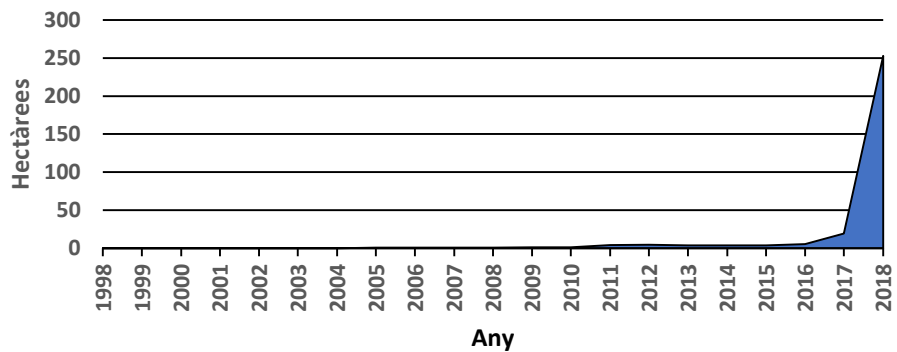
Evolució de la superfície en agricultura ecològica Menorca 1998-2018

Evolució de la superfície en agricultura Eivissa 1998-2018

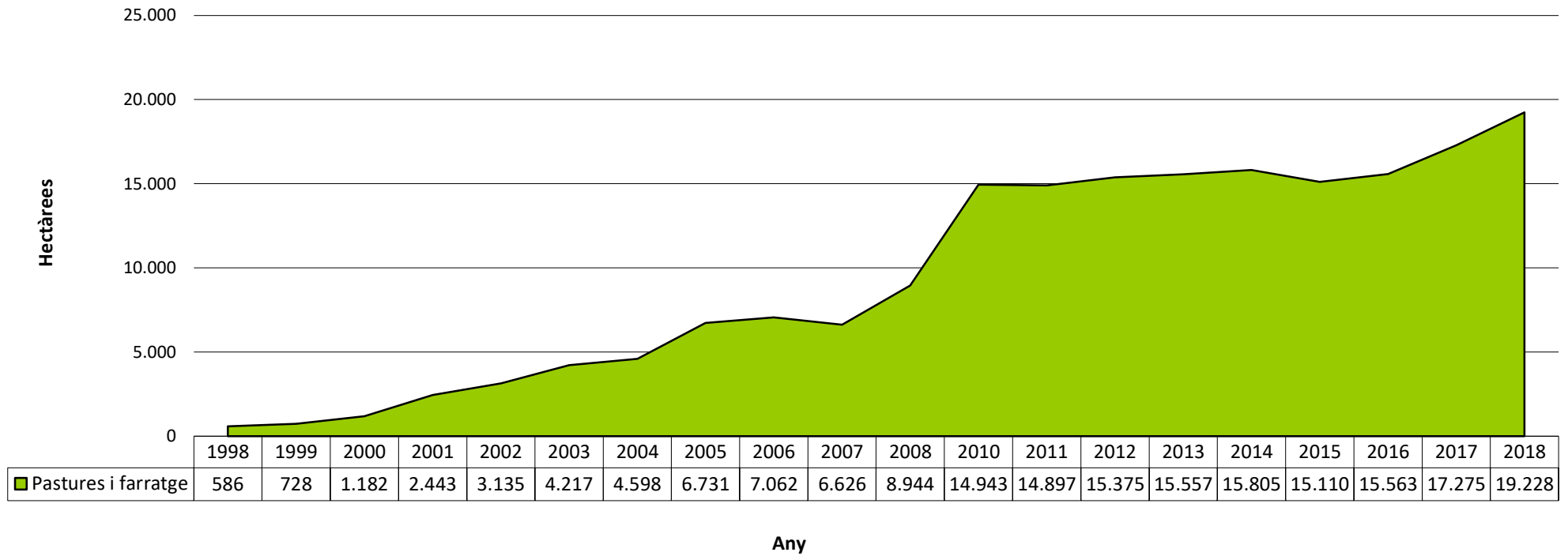

Evolució de la superfície en agricultura ecològica Formentera 1998-2018

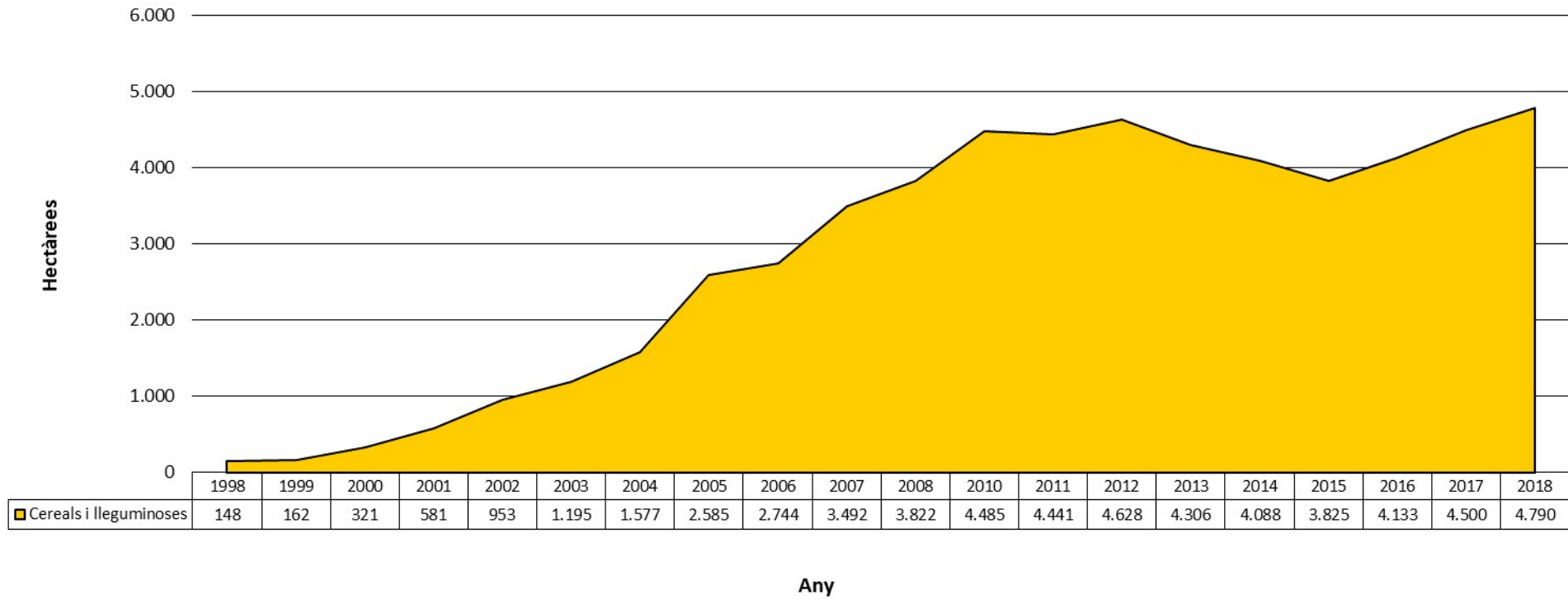
9. Evolució de la superfície inscrita en el CBPAE per tipus de cultiu*

**Evolució de la superfície de pastures i farratges en agricultura ecològica
Illes Balears 1998-2018**

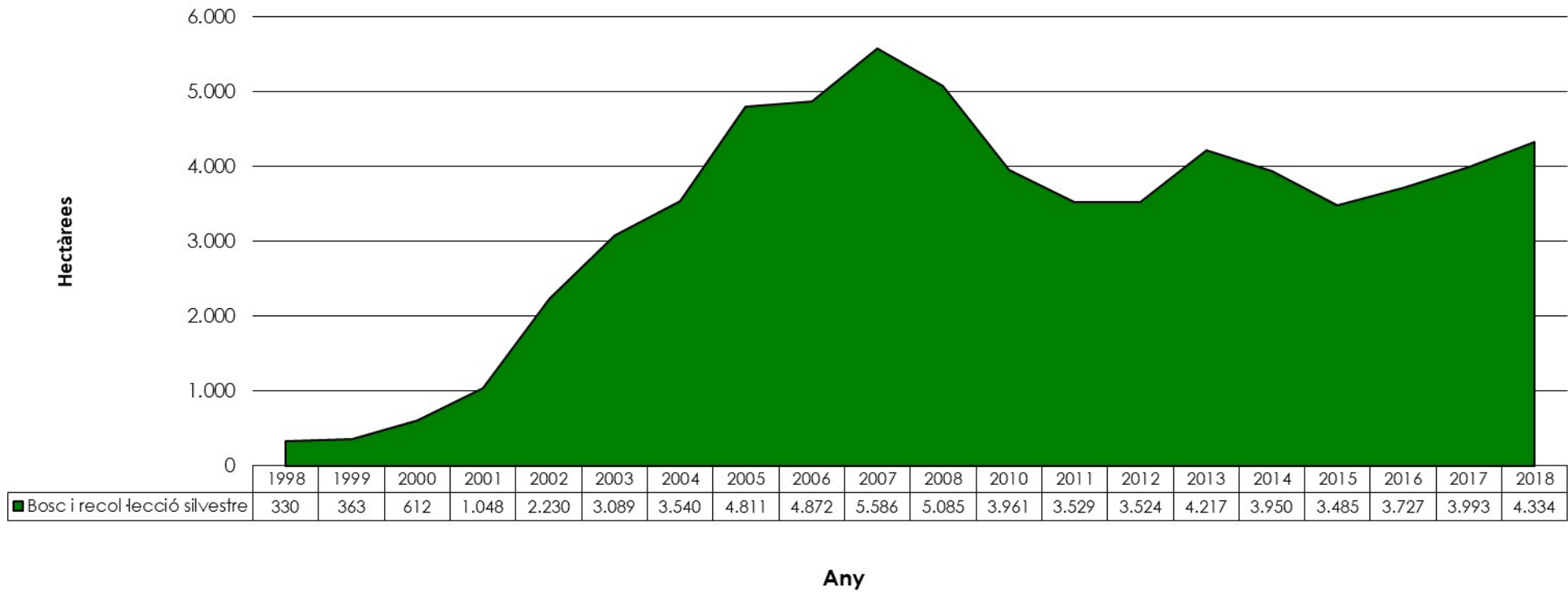

*Les dades de l'any 2009 no estan disponibles per problemes tècnics.

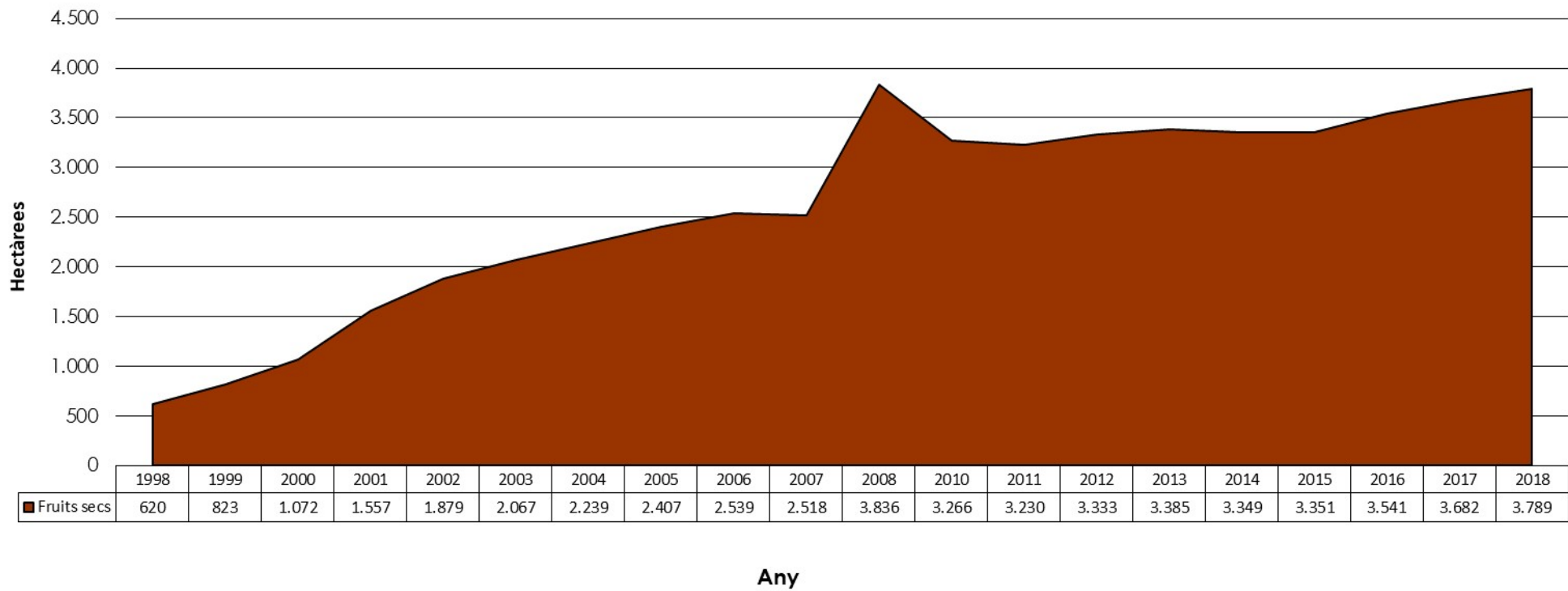
Evolució de la superfície de cereals i lleguminoses en agricultura ecològica Illes Balears 1998-2018

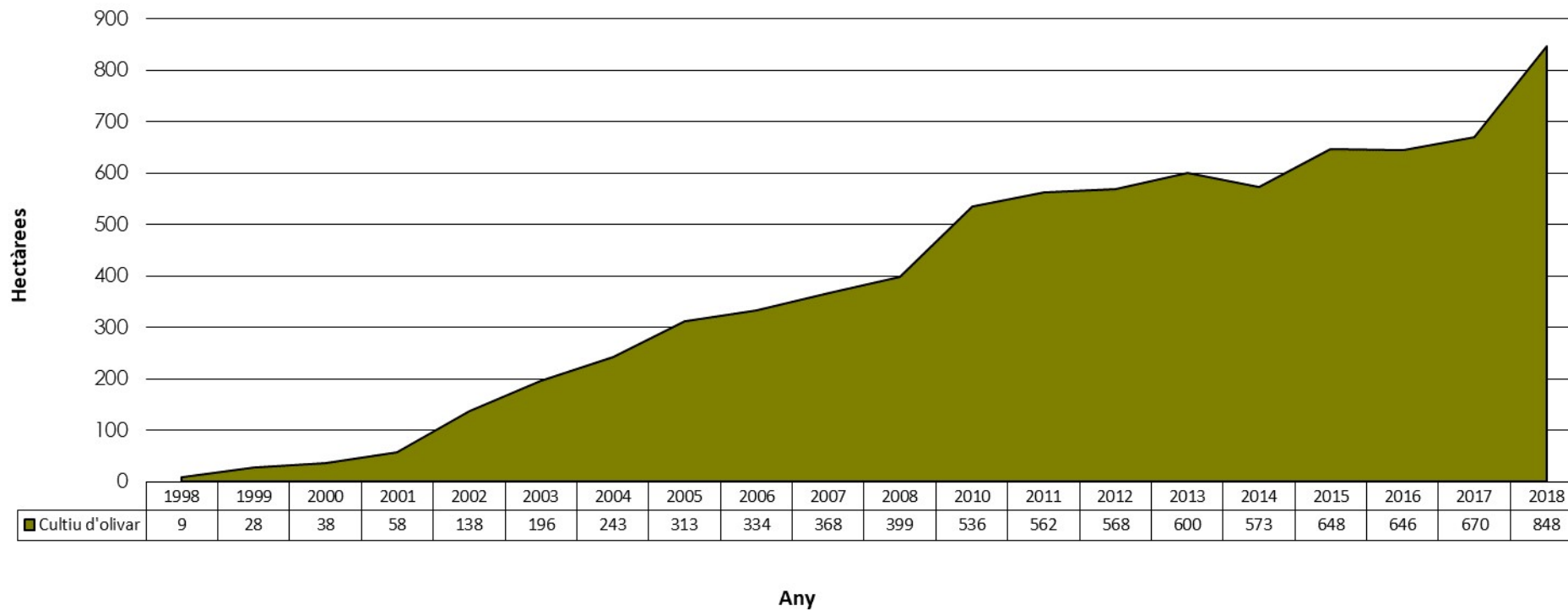
Evolució de la superfície en de bosc i recol·lecció silvestre en agricultura ecològica Illes Balears 1998-2018

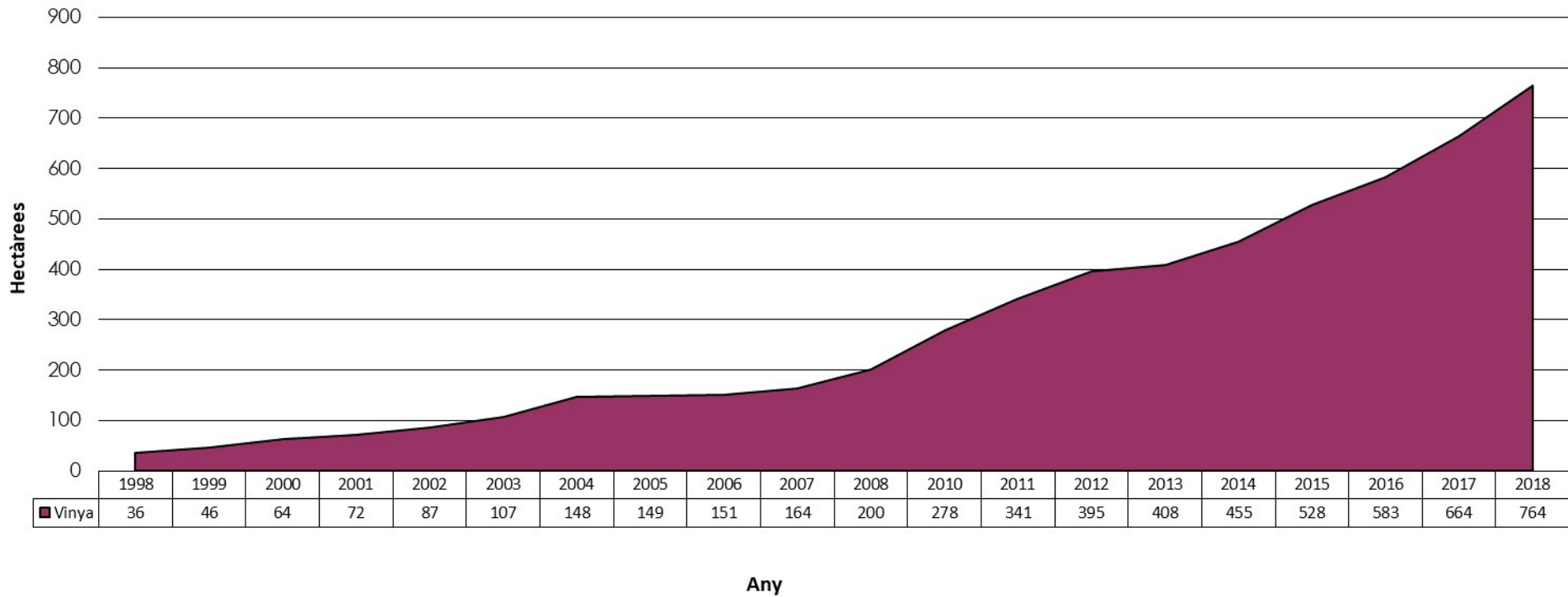
Evolució de la superfície de fruits secs en agricultura ecològica Illes Balears 1998-2018

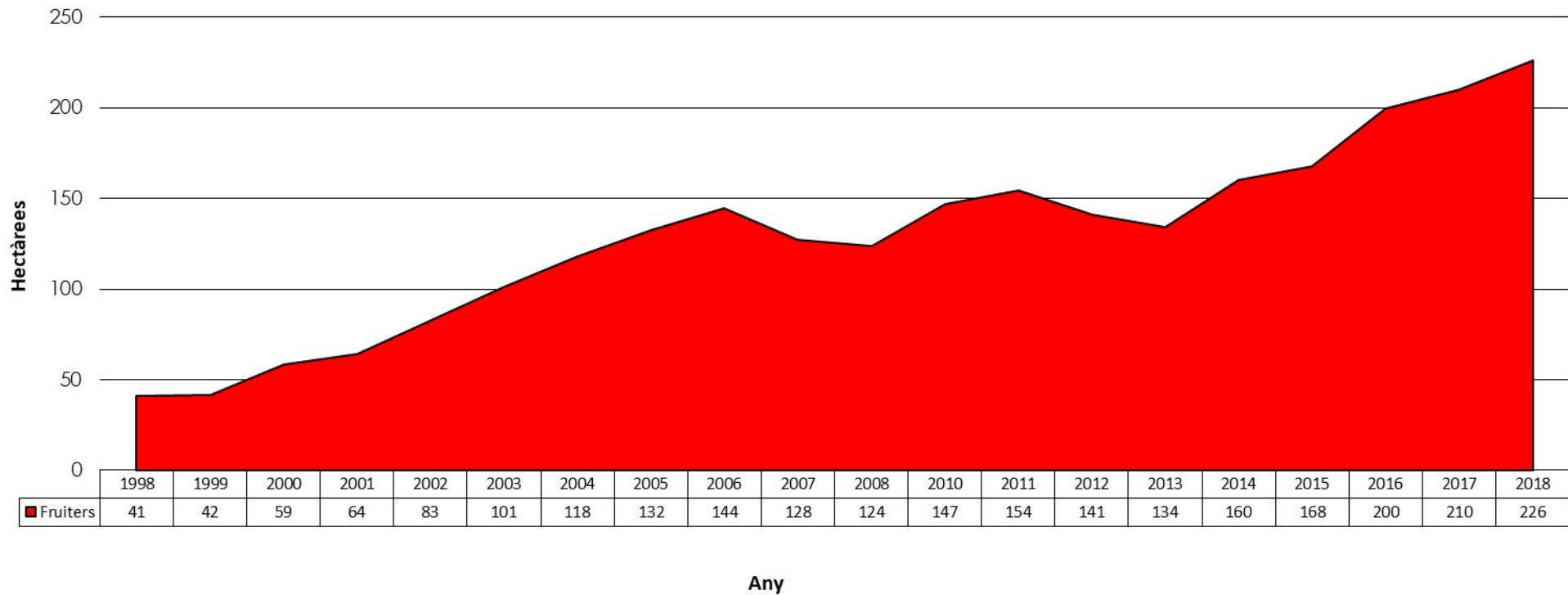
Evolució de la superfície d'olivar en agricultura ecològica Illes Balears 1998-2018

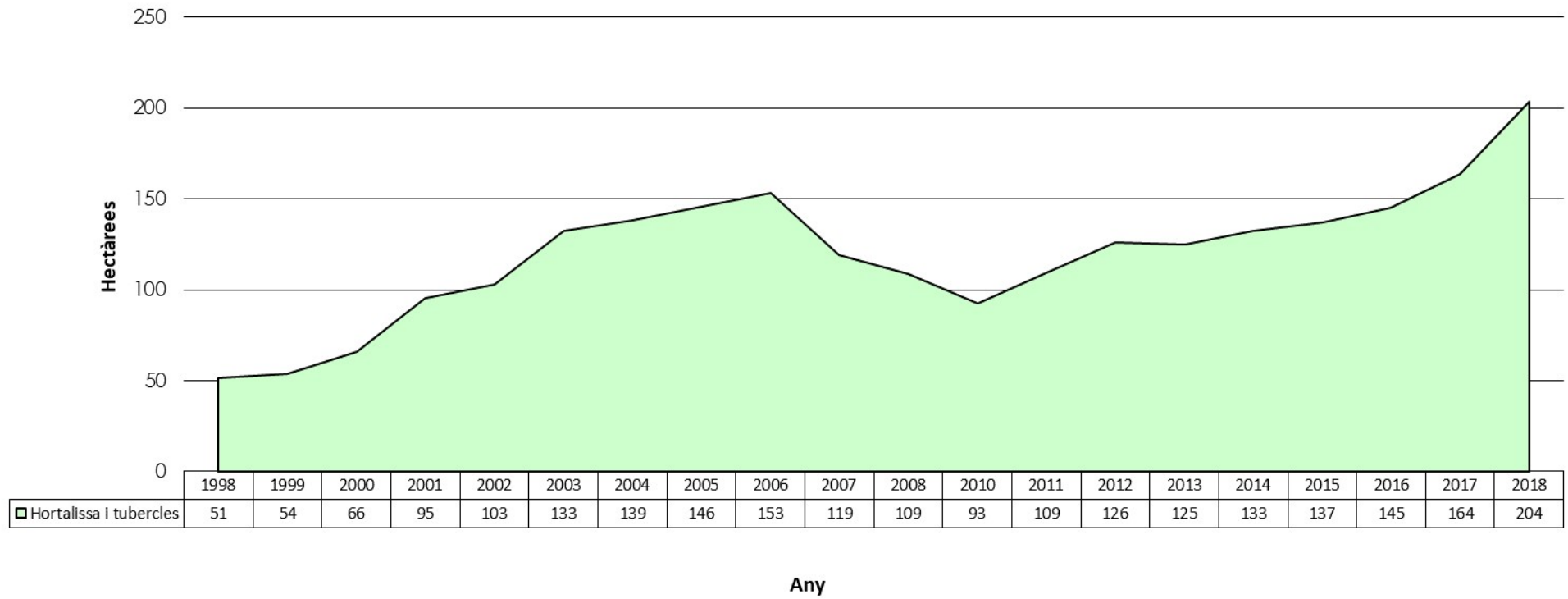
Evolució de la superfície de vinya en agricultura ecològica Illes Balears 1998-2018

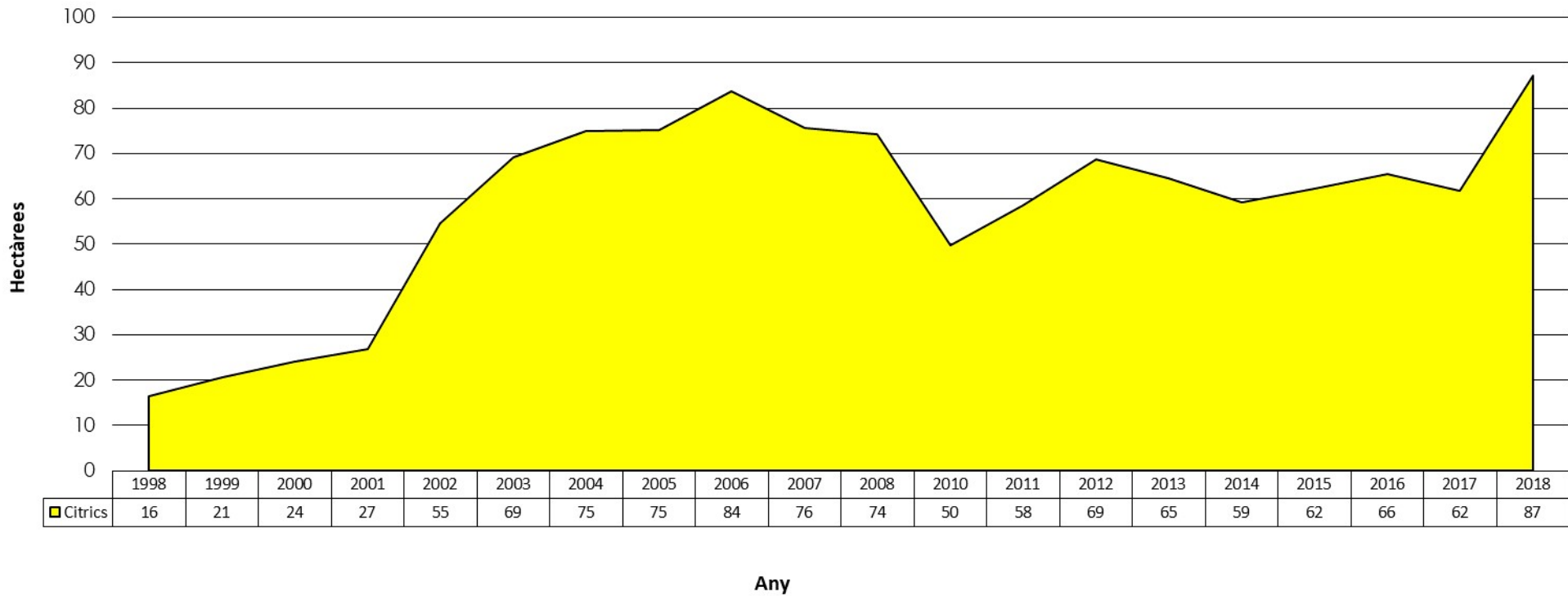
Evolució de la superfície de fruiters en agricultura ecològica Illes Balears 1998-2018

Evució de la superfície d'hortalissa i tubercles en agricultura ecològica Illes Balears 1998-2018

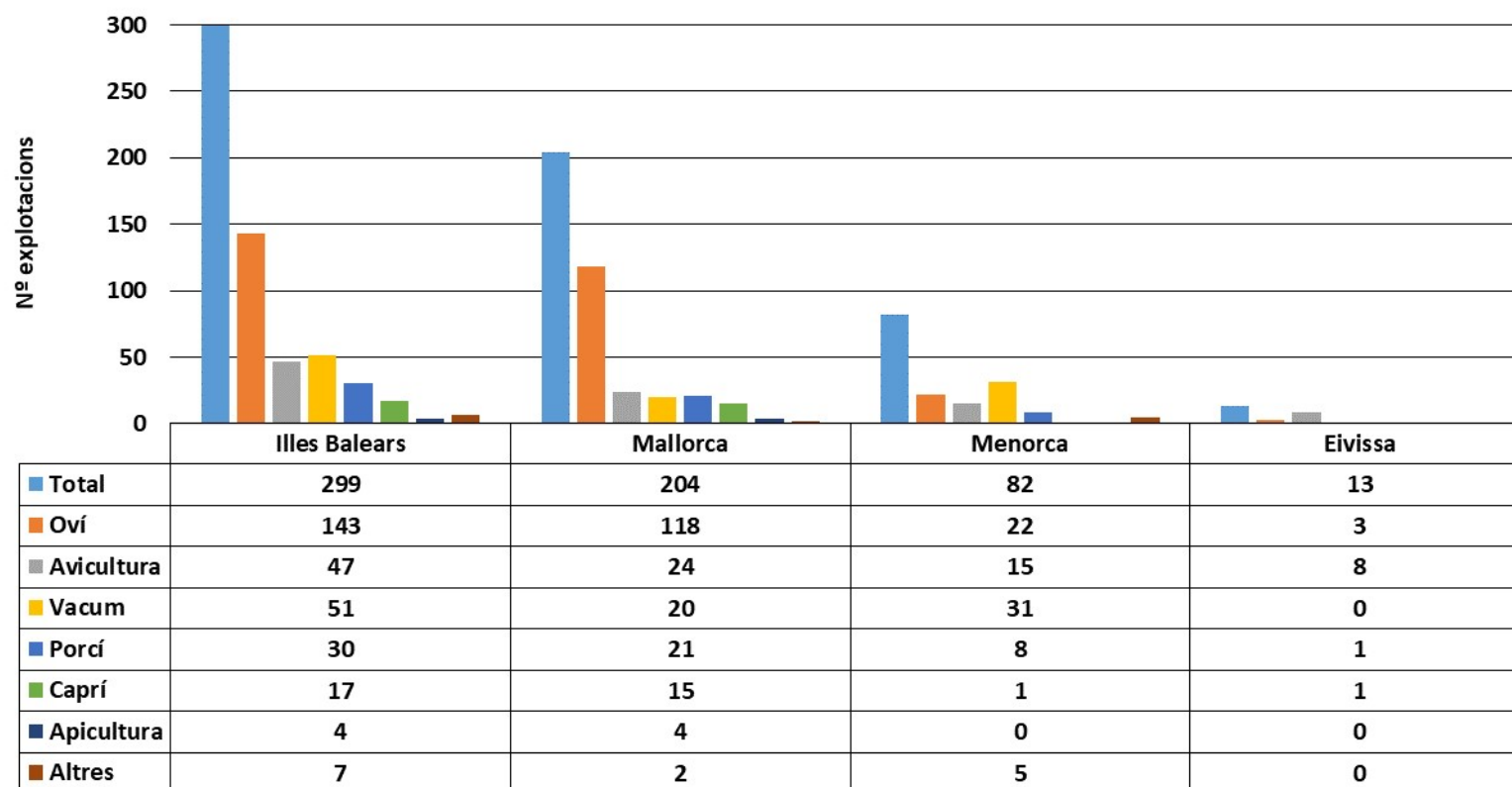

Evulció de la supeficie de cítrics en agricultura ecològica Illes Balears 1998-2018

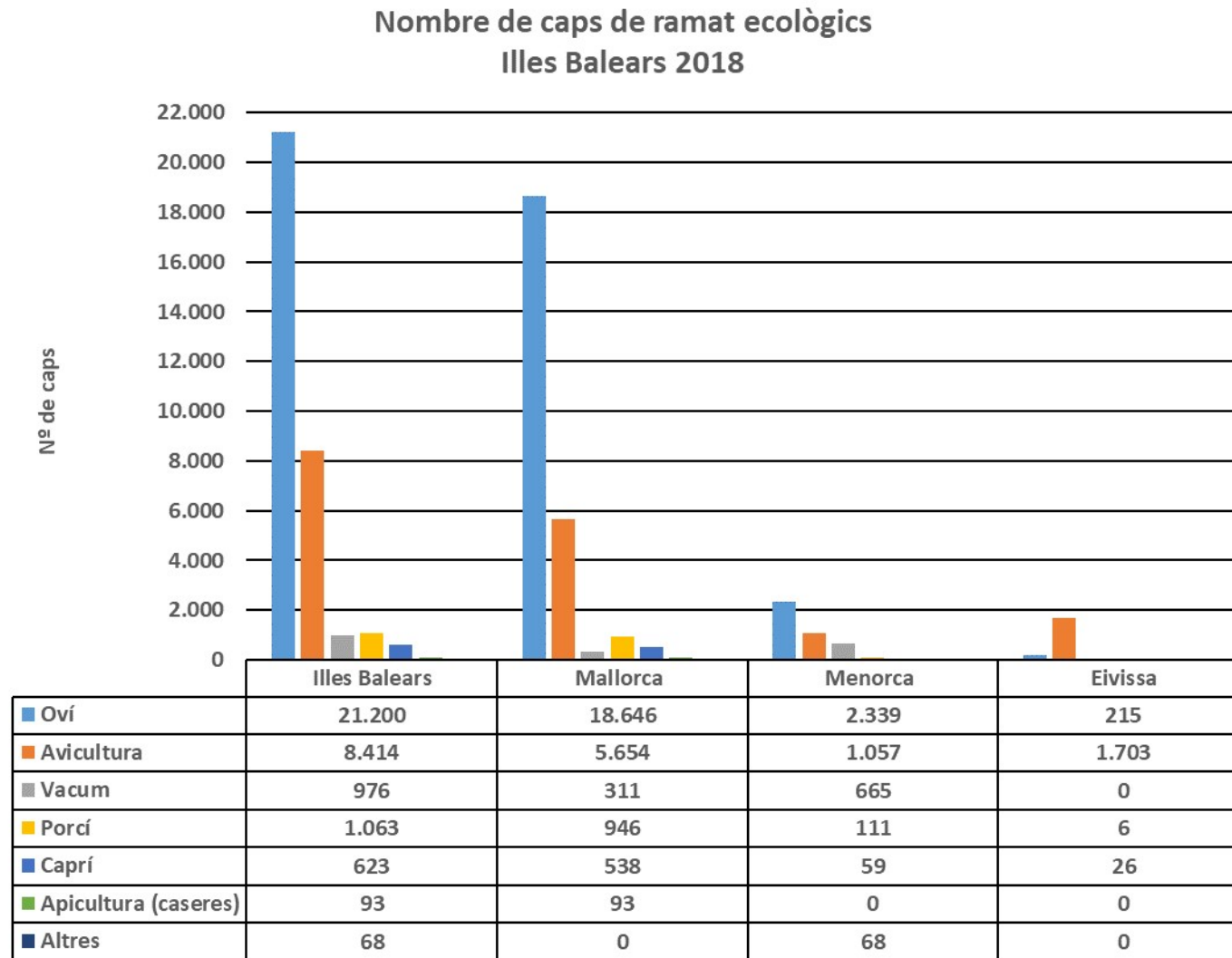

10. Explotacions ramaderes inscrites al CBPAE

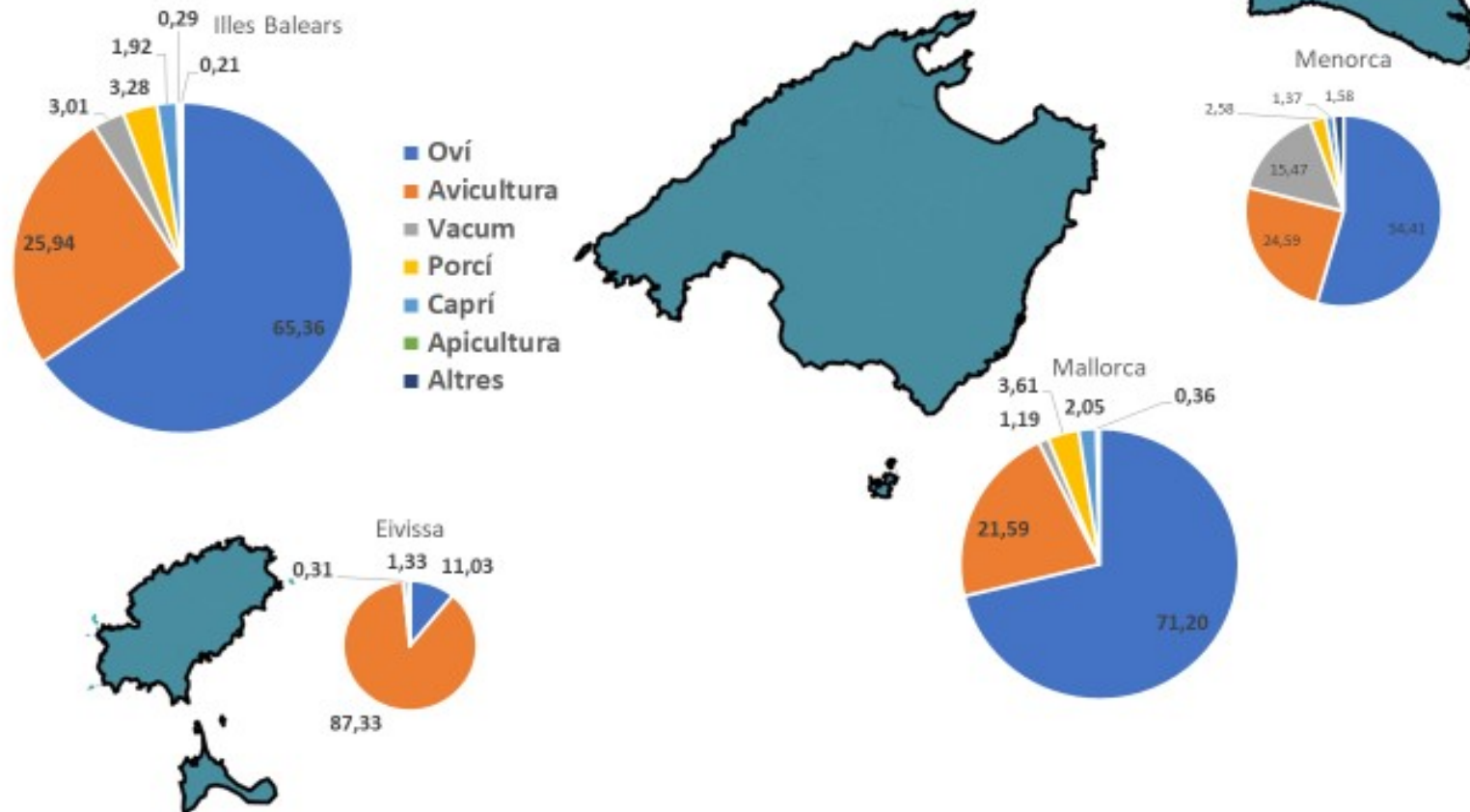
Explotacions de ramaderia ecològica Illes Balears 2018

11. Caps de ramat inscrits en el CBPAE

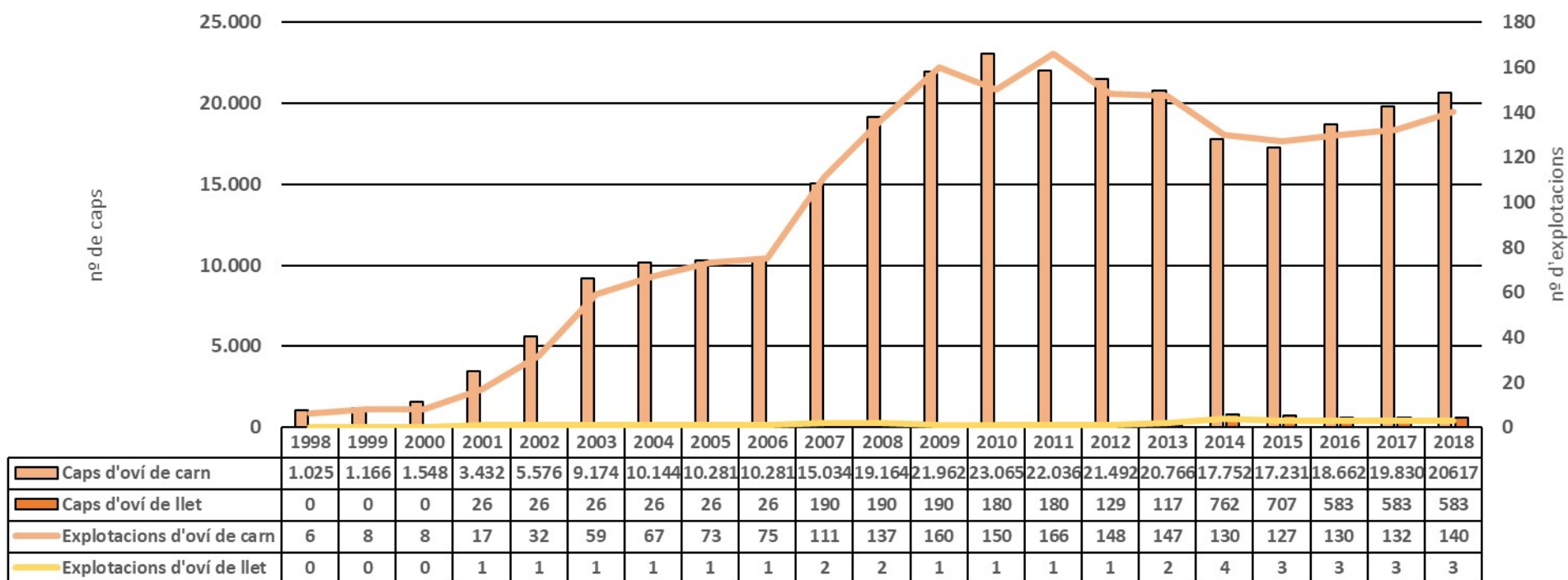

Proporció de la distribució dels caps de ramat ecològics Illes Balears 2018

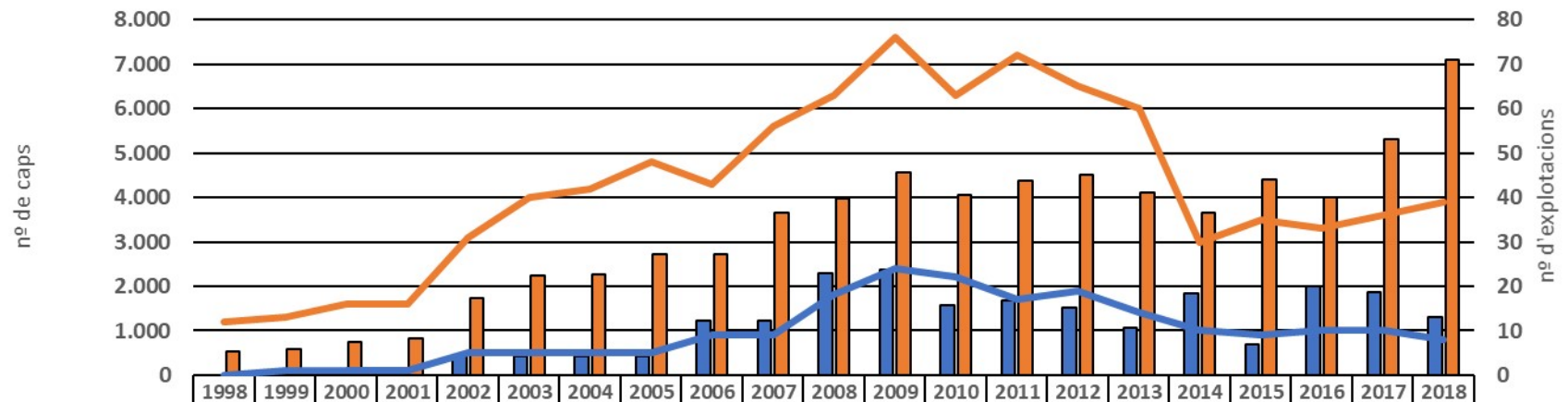
12. Evolució de les explotacions ramaderes inscrites en el CBPAE*

Evolutió de la producció d'oví en ramaderia ecològica
Illes Balears 1998-2018

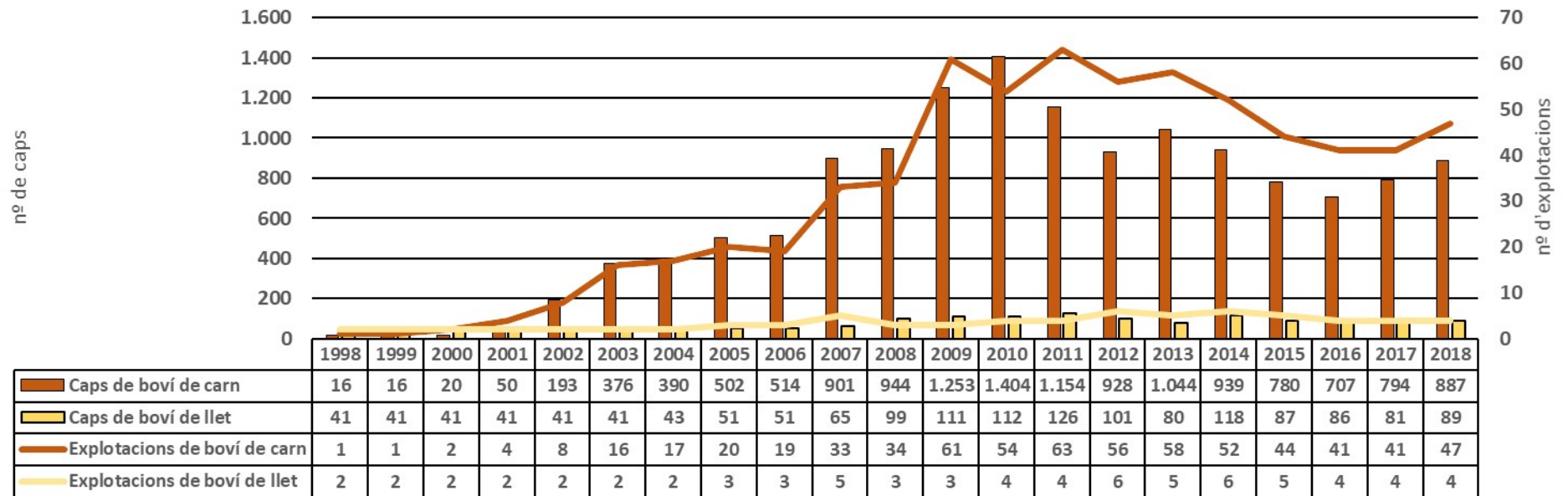
** Amb anterioritat a l'any 1996 (des del 1991), no hi havia ramat inscrit en el CBPAE.

Evolució de la producció avícola en ramaderia ecològica Illes Balears 1998-2018

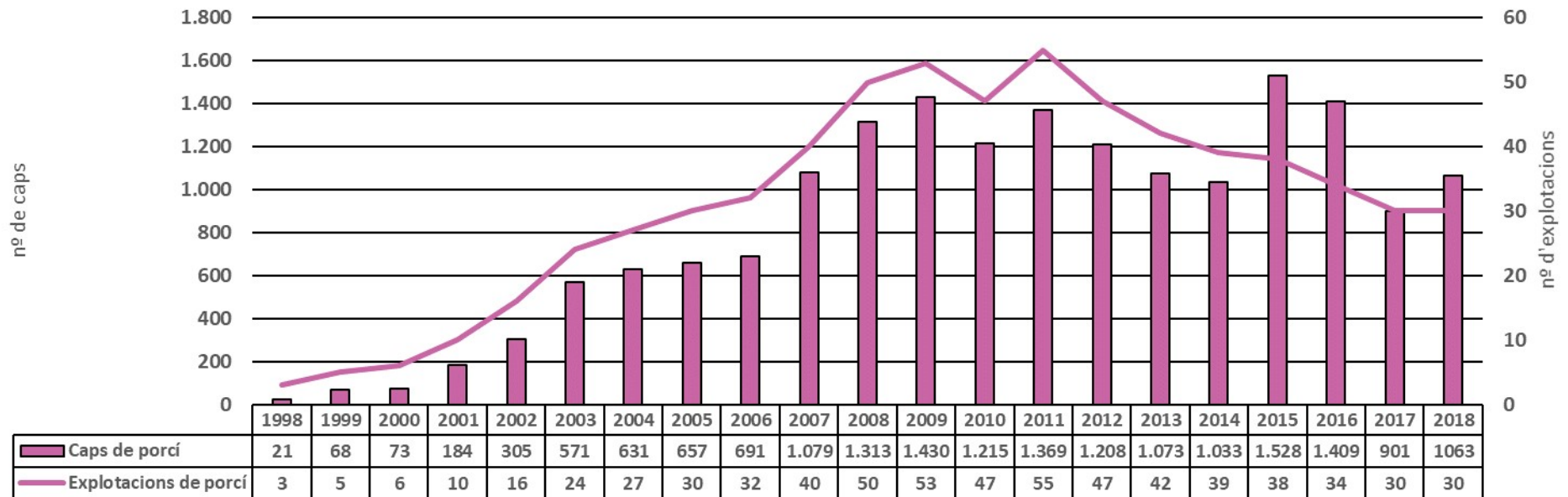

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Caps d'aviram de carn	0	40	40	40	427	427	427	427	1.227	1.218	2.298	2.380	1.560	1.679	1.527	1.063	1.845	696	2.001	1.854	1312
Caps d'aviram d'ous	542	582	755	820	1.745	2.252	2.275	2.720	2.720	3.652	3.975	4.550	4.053	4.365	4.497	4.100	3.654	4.402	4.005	5.312	7102
Explotacions d'aviram de carn	0	1	1	1	5	5	5	5	9	9	18	24	22	17	19	14	10	9	10	10	8
Explotacions d'aviram d'ous	12	13	16	16	31	40	42	48	43	56	63	76	63	72	65	60	30	35	33	36	39

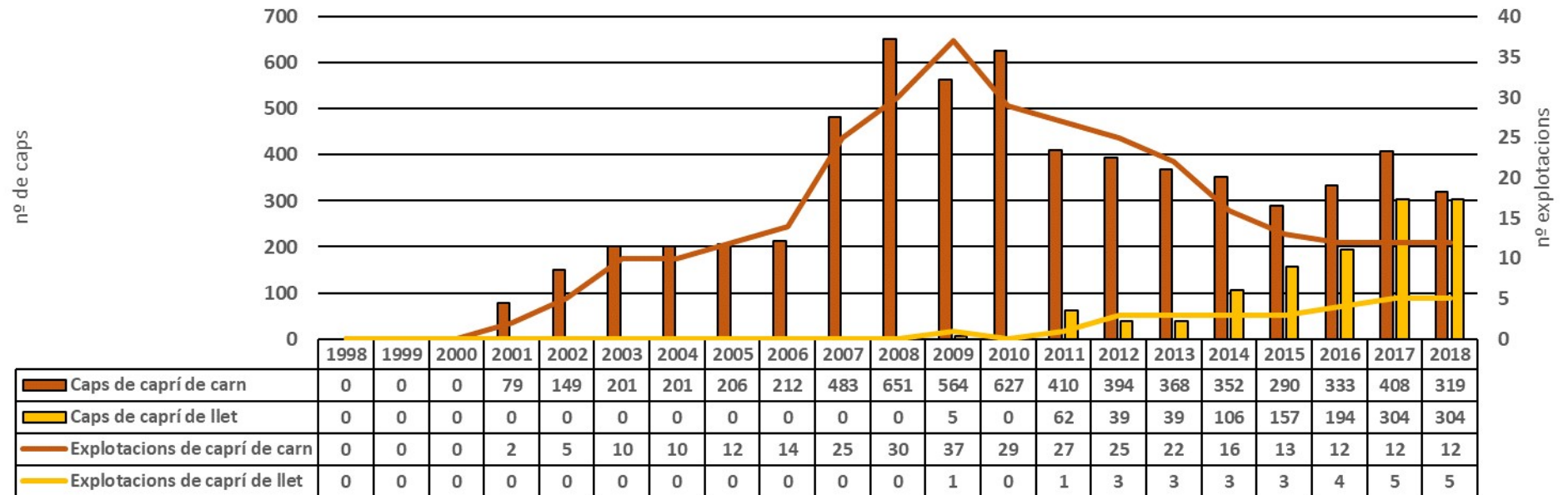
Evolució de la producció de boví en ramaderia ecològica
Illes Balears 1998-2018

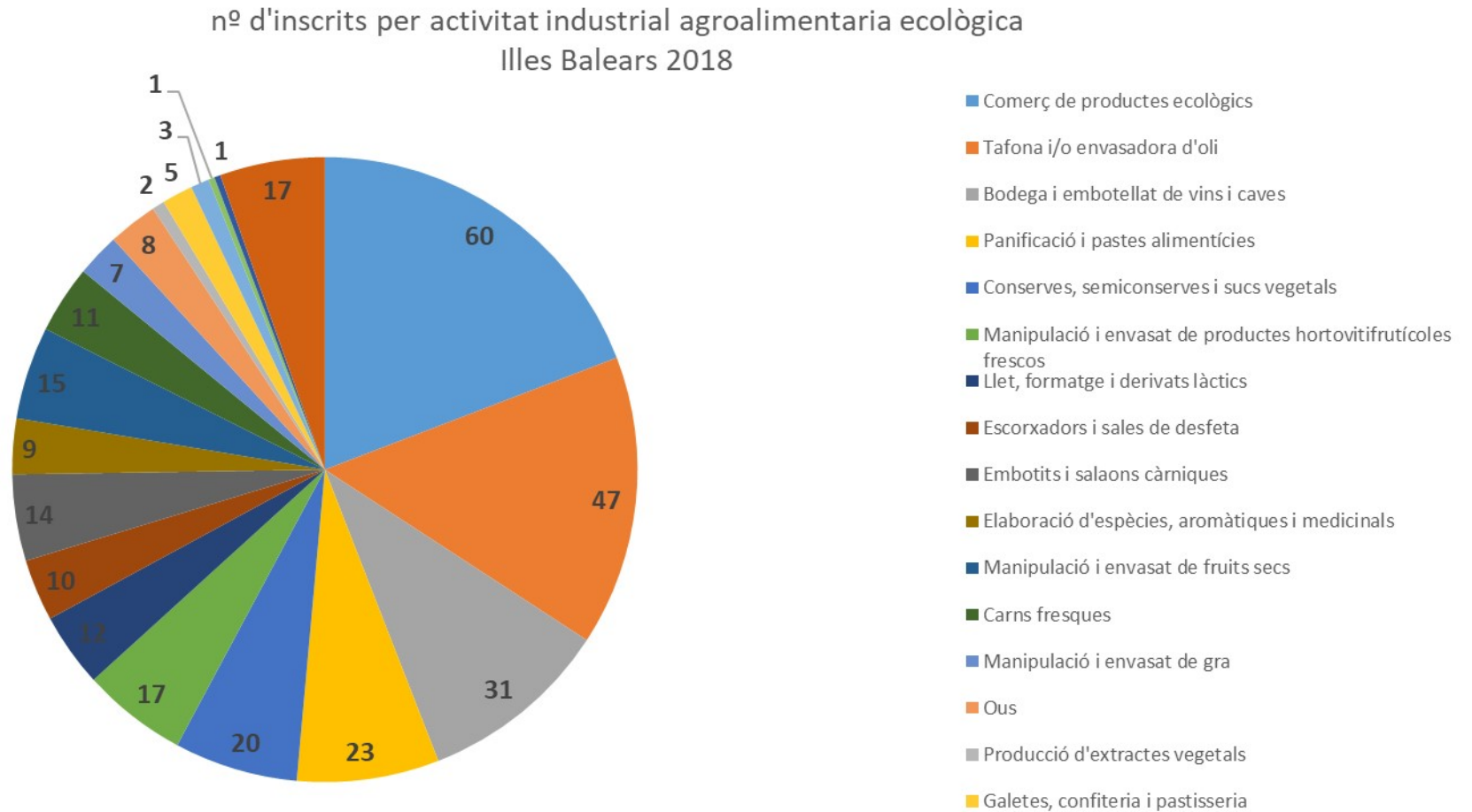
Evulció de la producció porcina en ramaderia ecològica
Illes Balears 1998-2018

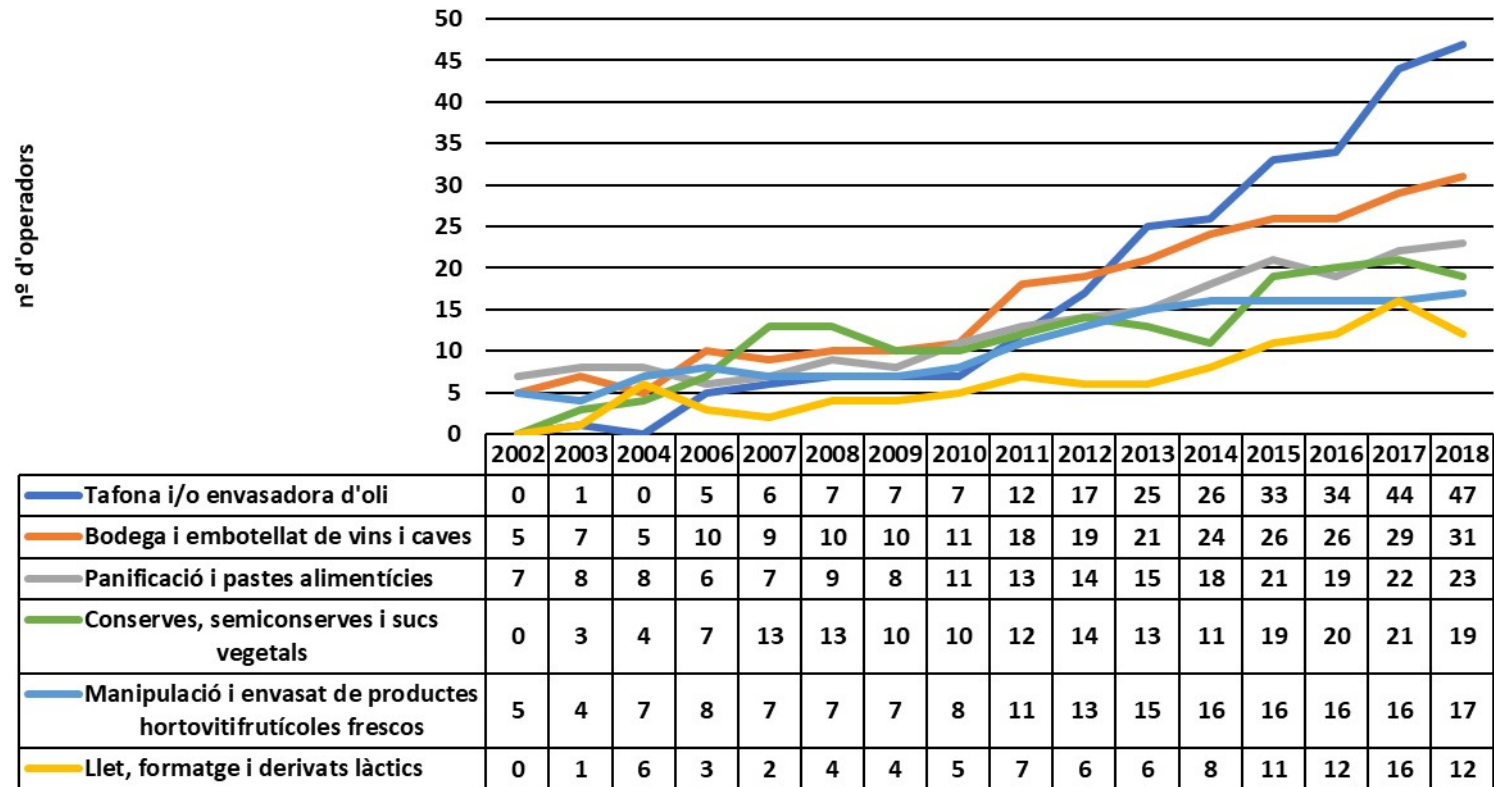
Evolució de la producció caprina en ramaderia ecològica
Illes Balears 1998-2018

13. Dades de la indústria agroalimentària ecològica

Evució de l'activitat de les principals indústries agroalimentàries ecològiques Illes Balears 2002-2018

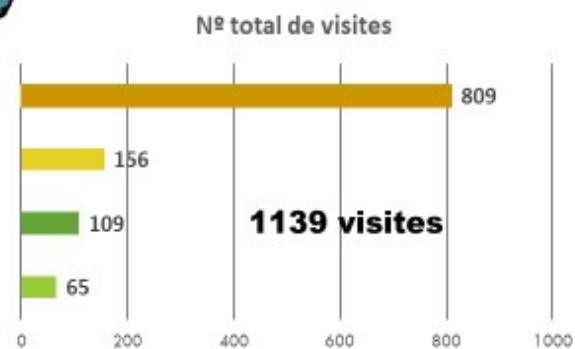
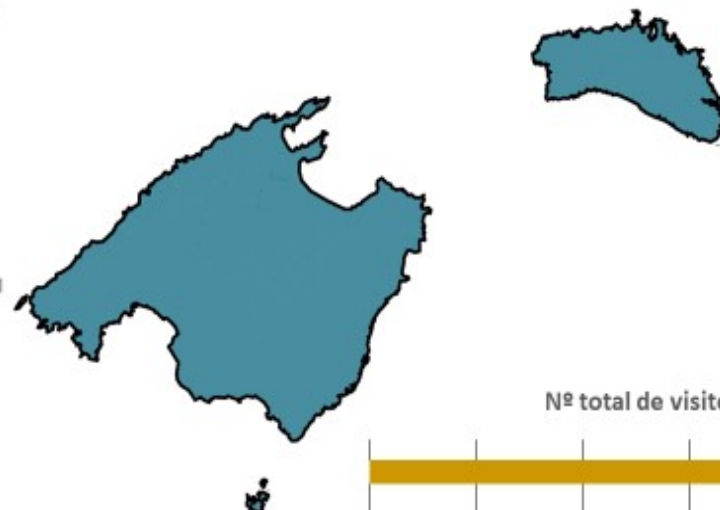
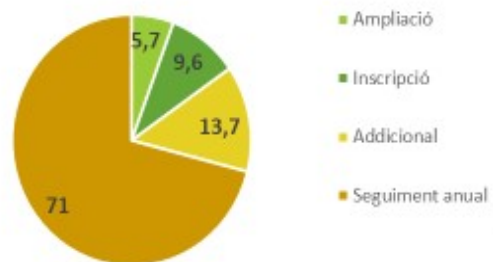

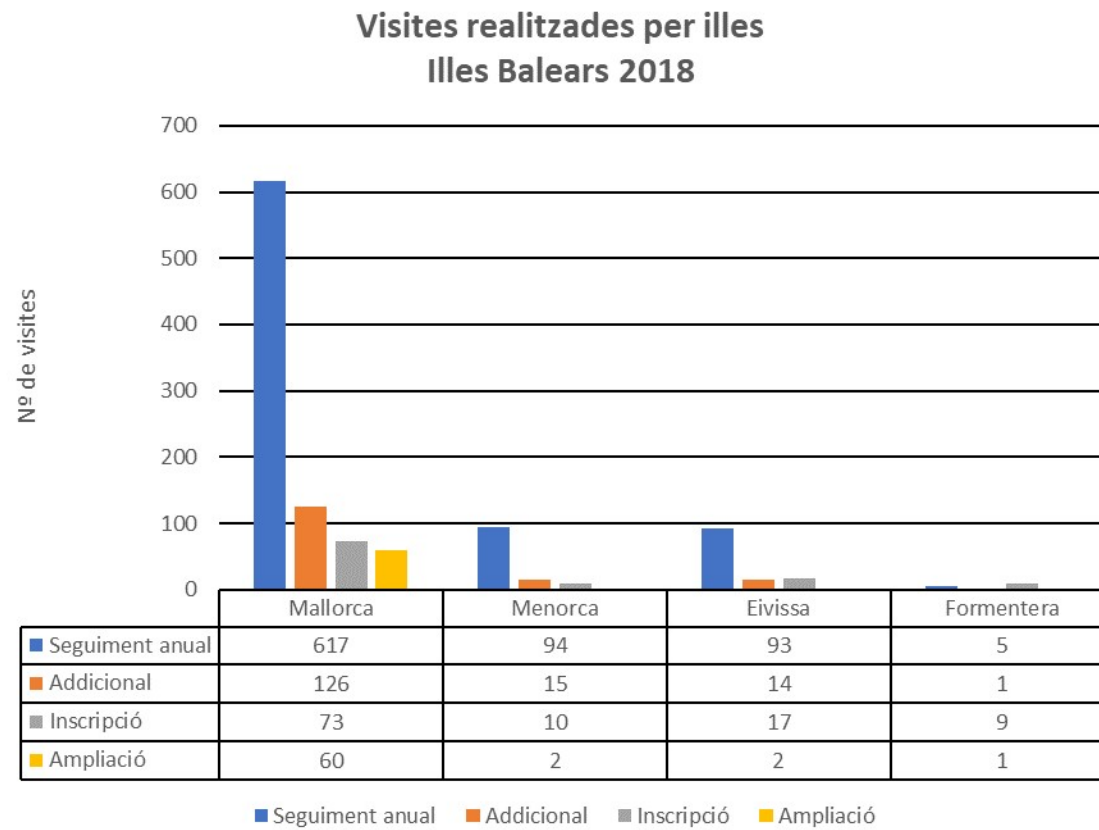
*

* Les dades de l'any 2005 no es troben disponibles

14. Dades de les visites realitzades als operadors

Proporció (%) de les visites realitzades segons el motiu Illes Balears 2018

Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica
Carrer Babioca, 2 1er
07198 Son Ferriol
Telèfon : 871 038530
Fax: 871 038584
info@cbpae.org
www.cbpae.org